

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

51.-52. ČÍSLO / XV. ROČNÍK

18 Kč (24 Sk)

23. PROSINCE, 30. PROSINCE 2007

DEUS CARITAS EST!

Bůh je Láska!

Ježíšův příchod

o Vánocích

kéž zapálí

naše srdce

k vyzařování lásky

a vleje do nich naději,

ve které jsme spaseni...

SPE SALVI

FACTI SUMUS!

**Milostiplné vánoční
svátky a Boží ochranu**

Vám a všem Vaším

blízkým

po celý rok 2008

přeje

redakce Světla

V posledních dvou katechezích jsme si udělali exkurzi napříč východní církví semitského jazyka a rozjímali o Afrahatovi a svatém Efrému Syrském. Dnes se vrátíme do latinského světa na sever Římského císařství se svatým Chromaciem Akvilejským. Tento biskup vykonával svou službu ve starobylé církvi v Akvileji, horlivém centru křesťanského života, které leželo v desáté oblasti Římského císařství spolu s Benátkami a Istrií. Když v roce 388 nastoupil Chromacius na městský biskupský stolec, místní křesťanské společenství mělo za sebou vyzrálou a slavnou historii věrnosti evangelium. V polovině třetího a v prvních letech čtvrtého století skosilo Deciovo, Valeriánovo a Diokleciánovo pronásledování velký počet mučedníků. Navíc akvilejská církev, podobně jako mnoho jiných církví té doby, se musela vyrovnat s hrozbou ariánské hereze. Sám Atanáš – praporečník nicejské pravověrnosti, kterého ariáni zahnali do vyhnanství, našel na určitou dobu útočiště v Akvileji. Křesťanské společenství pod vedením svých biskupů odolalo všem nástrahám hereze a upevnilo své vlastní sepětí s katolickou vírou.

Významné křesťanské centrum v Akvileji

V září 381 byla Akvilea sídlem synodu, který spatřil asi 35 biskupů z afrického pobřeží, z údolí Rýna a z celé desáté oblasti. Synod si dal za úkol potřídit poslední zbytky arianismu na západě. Koncilu se účastnil také kněz Chromacius jako poradce Valeriána, biskupa v Akvileji (370/1–387/8). Léta kolem synodu v roce 381 představovala „zlatý věk“ akvilejského společenství. Svatý Jeroným, který byl rodem z Dalmácie, a Rufinus z Konkordie hovořili s nostalgii o svém pobytu v Akvileji

(370–373), v onom zvláštním teologickém večeřadle, které Jeroným bez váhání definoval jako chorus beatorum, jako „sbor blažených“ (Kronika PL 697–698). V tomto večeřadle – připomínajícím v některých aspektech společenství, jaká vedli Eusebius a Augustin – se formovaly nejvýznamnější osobnosti církvi horní Adíže.

Svatý Chromacius Akvilejský

Ovšem Chromacius se naučil znát a milovat Krista již ve své rodině. Hovoří o tom v termínech plných obdivu sám Jeroným, který přirovnává Chromaciovu matku k prorokyni Anně a jeho dvě sestry k moudrým pannám z podobnosti evangelia, samotného Chromacia pak ke svému bratru Eusebiovi a k mladému Samuelovi (srov. Ep. VII: PL XXII, 341). O Chromaciovi a Eusebiovi Jeroným ještě napsal: „Blažený Chromacius a svatý Eusebi-

us byli bratři poutem krve stejně jako totožností ideálů“ (Ep. VIII: PL XX, 342).

Hlavní životopisné údaje

Chromacius se narodil v Akvileji kolem roku 354. Přijal jáhenské a pak kněžské svěcení; nakonec byl zvolen za pastýře této církve (r. 388). Když přijal biskupské svěcení od biskupa Ambrože, věnoval se odvážně a energicky úkolu, který byl náročný pro velkou rozlohu teritoria svěřeného jeho pastorační péči: církevní jurisdikce Akvileje totiž sahala od současných oblastí Švýcarska, Bavorska, Rakouska a Slovinska až do Maďarska. Jak byl Chromacius uznávaný a ctěn v církvi své doby, může doložit epizoda ze života svatého Jana Zlatouštího. Když byl tento kaňhradský biskup vyhnán ze svého sídla, napsal tři dopisy biskupům, které pokládal na západě za nejvýznamnější, aby získal zastání u císařů: jeden napsal biskupovi do Říma, druhý biskupovi v Miláně a třetí biskupovi v Akvileji, právě Chromaciovi (Ep. CLV: PG LII, 702). I pro něho to byly tehdy těžké doby z důvodů překerní politické situace. Chromacius pravděpodobně zemřel ve vyhnanství v Gradu, když se snažil zachránit před barbarskými vpády, a to ve stejném roce 407, kdy zemřel i Zlatouštý.

Dílo málem ztracené

Pokud jde o prestiž a význam, byla Akvilea čtvrtým městem na italském poloostrově a devátým v římské říši: právě proto přitahovala pozornost Gótů a Hunů. Invaze těchto národů způsobily nejen velký zármutek a těžké škody, ale také značně ztížily předávání děl Otců přechovávaných v biskupských knihovnách, bohatých na kodexy. Ztratily se také spisy sv. Chromacia, které skončily tu a tam a byly často

Pokračování na str. 9

Editorial

Apoštol nám říká, že Ježíš Kristus se nám stal podobným ve všem kromě hříchu. Není tu však ještě jedna, a to nikoliv nevýznamná nepodobnost? Zastímco my se snažíme vynikat, být velicí, mimořádní, oslňující a uchvacující, Boží Syn vyniká, tak říkajíc, opačným směrem. Nijak nevystavuje na odív svou moc ani svou nekonečnou velikost, vyniká tím, jak se snižuje, sestupuje, stává posledním. Podle andělova sdělení poznávacím znamením, podle kterého mají pastýři nalézt Vykupitele, je právě to, že je to nejposlednější dítě, které lidé mezi sebe nepřijali, takže tu trochu nejpotřebnějšího místa k narození mu poskytl dobytek a půjčil mu svůj chlév a svůj krmelec. Bůh nás tedy uvádí v úžas tím, jak se doslova tlačí na počátku a pak i na konci svého pozemského života na evidentně a markantně nejposlednější místo. To je způsob, jakým vyniká Bůh. Míru tohoto jeho božského „vyniknutí“ nejsme navíc schopni ani docenit, protože si za našeho pozemského života neumíme udělat ani přibližnou představu o jeho skutečné velikosti, vznešenosti a svatosti. Míra jeho ponížení, které podstoupil tím, že se při vtělení stal nejmen-

ší částí živé hmoty a v ní přijal vývoj jako lidské embryo, se v dnešní době ještě více vystupňovala tím, že lidé k takto klíčovému životu už nemají žádnou úctu a domnívají se, že s ním mohou naložit, jak se jim zlíbí.

Odpovídalo by tedy ještě více skutečnosti, kdybychom Pavlovu větu parafrázovali: Ježíš Kristus, Boží Syn, se stal ve všem kromě hříchu podobným těm nejposlednějším z lidí. Všimněme si jen, jak hluboce se jim stal Boží Syn podobný právě v jejich bezmocnosti. Kolika způsoby mohl Bůh svého Syna zachránit, když ho lidská pýcha začala ohrožovat již jako malé dítě! On si však volí nejprostší a vlastně ponižující způsob, mohli bychom říct v jeho případě takřka zbabělý, a dokonce i riskantní: dá se uprostřed noci na útěk.

Bůh se zjevil lidem mnohokrát a mnoha způsoby, a když se jim nakonec zjevil osobně, nejúplněji a nejdokonaleji, zanechal v nebi všechnu svůj majestát, všechnu svou ohromující moc a slávu a vzal si s sebou jen jedno: lásku. Láska si nelíbí v triumfalismu. Láska vyvolává úžas, obdiv, dojetí, zbožnou úctu a vděčnost, která

Pokračování na str. 23

Světlo důvěry

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Neboj se přijmout Marii.

Dnešní neděle je posledním stupněm přípravy k oslavě velikého vánočního mysteria. Právě dnes tě chce Duch Svatý naučit způsobu, jak přistupovat k nehlubšímu tajemství. Žalmista ve svém hymnu, který dnes v mešní liturgii zpíváš, představuje tajemství jako výstup na Hospodinovu horu.⁽¹⁾ Na tak svaté místo, na místo tajemství může vystoupit jen ten, kdo má nevinné ruce a čisté srdce.⁽²⁾ Vypros si od Ducha Svatého, aby ti pomohl splnit tyto nezbytné podmínky.

Evangelista tě zavádí do Nazareta, kde se Maria v pokoře a úctě připravuje na svůj veliký den. V jejím mateřském lůně tiše vyrůstá Ten, k jehož obrazu a podobě⁽³⁾ jsi byl stvořen. Nechápej to jen v tom smyslu, že se tu Bůh připodobnil člověku, nýbrž spíše tak, že nám nyní tím nejlidštějším způsobem přibližuje svůj vlastní obraz, který se má zrcadlit v člověku, aby už samotný počátek lidského života odpovídal vzoru a předloze jeho nejvyšší čistoty, lásky a úcty, jakou nám ve svém Synu zjevuje sám Bůh. Bůh zde nastupuje lidskou cestu člověka, abys neztrácel ze zřetele, že každý člověk již svým počátkem vstupuje na vznešenou cestu, kterou předznamenal a posvětil sám Bůh. Může být někdo tak opovržlivý, aby životu klíčícímu podle Božího obrazu kladl svévolně překážky nebo se na něm dopouštěl dokonce násilí?

Od chvíle, kdy Maria již nemůže před lidským zrakem zatajit své nastávající mateřství, je její víra v Boha vystavena krajní zkoušce. Ale nemalé zkoušce je vystaven také vztah a vzájemná důvěra dvou nejčistších a nejsvětějších snoubenců. Mladičká Panna a Matka ví, co Zákon ukládá Josefovi, a nemá jinou oporu než slovo, které přijala od anděla. Chápeš, co znamená Josefův úmysl, že svou snoubenku nevydá soudu, ale tajně ji propustí? Že navzdory lidské logice věří v její nevinu a čistotu a chce ji uchránit od nejhoršího. Jeho nevinné ruce a čisté srdce mu nedovolují, aby o Marii jakkoliv pochyboval, tím méně, aby po ní hodil kamenem. Přijímá nečekanou skutečnost, i když je těžká jako balvan. Josef dokáže uznat, že jsou záhady, kterým nemusí rozumět, a proto se sklání před Mariiným tajemstvím. Ustupuje s tichou a pokornou úctou, aby udělal místo Neznámému.

Právě pro tuto svou spravedlnost a úctu k tajemství se stává Mariin snoubenec hodným, aby se stal účastníkem toho největšího tajemství. Komu jinému může Bůh svěřit svou matku, ne-li

tomu, kdo skutkem dosvědčuje, že miluje Marii nejčistší a nejopravdovější láskou? Kdo jiný může nastoupit na místo Otce, ne-li ten, kdo umí s nejpokornější úctou ustoupit tam, kde je třeba udělat místo Nejvyššímu?

Všemohoucí posílá k Josefovi svého anděla. Bůh má dostatek posílů a způsobů, aby v pravou chvíli zjevil svou vůli. Vysvětlení, jakého se spravedlivému tesaři dostává, by ovšem pouhému lidskému rozumu nestačilo. Je proto adresováno víře, která vidí i tam, kam rozum nikdy nedohlédne. *Neboj se, Josefe, přijmout Marii* a spolu s ní i nové poslání: tebe jsem si vyvolil, abys dal jméno Bohu. Všimni si, že tento spravedlivý nemá vůbec žádné otázky. Jeho mlčení je nejlepším svědectvím, že se dokonale zříká sám sebe. Nejdříve se velkodušně zřekl své snoubenky, a když mu spolu s ní Otec svěřuje i svého Syna, zříká se sám sebe a zasvěcuje se dokonale Bohu. Souhlasí se svým nečekaným posláním, ačkoliv i ono je pro něho velikým tajemstvím. Kdo má opravdovou pokoru, nebojí se v plné důvěře spolehnout na Boha.

Josef tedy přijímá k sobě Marii zázračně proměněnou. Jeho panické a spravedlivé srdce od počátku tušilo, že jeho snoubenka v sobě skrývá velké tajemství. Pro jeho uctívou zdrženlivost se mu dostane nejvyšší cti, že přivítá ve svém domě samotného Mesiáše. I Maria vstupuje k ženichovi Bohem proměněnému. On se jí zasvětil nejdokonaleji, aby v ní sloužil Nejvyššímu. To, co je od nynějška bude spojovat, je nejduchovnější a nejryzejší láska k Dítěti, které se jmenuje *Bůh s námi*. Je to vztah, jaký tělesný člověk nikdy nepochopí, stejně jako nikdy nepochopí, co je to Bohu zasvěcený život v celiátu a v panenství.

Poděkuj Duchu Svatému za dílo milosti, které dává světu v této nejčistší dvojici. Poděkuj mu za Josefovou spravedlnost, která tak výmluvně promlouvá beze slov, samotnými skutky. Uč se od Josefa takovému mlčenlivému apoštolátu.

I ty patříš k těm, které si Ježíš povolal. Znamená to být povolán do stavu svatých, do jejich společenství. Neboj se říct své ano ani tváří v tvář tajemství. I pro tebe platí andělova výzva: Neboj se přijmout k sobě Marii. Je s ní „Bůh s námi“ a všechno, co je v Marii, je z Ducha Svatého. Skloň se před tajemstvím Prostřednice všech milostí, kterou si Bůh vyvolil jako cestu Boha k člověku a člověka k Bohu. Dívej se na ni Josefůvma očima a zasvěť se spolu s ním zcela a bezvýhradně její službě. Otevíráš tak cestu k uskutečnění Božího tajemství. Ten, kdo ji nalézá, najde život a zalíbení u Hospodina.⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. resp. žalm 24; ⁽²⁾ tamt.;

⁽³⁾ srov. Gn 1,26; ⁽⁴⁾ Přisl 2,36

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 7,10-14

Hospodin promluvil k Achazovi (skrže proroka Izaiáše): „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, ať hluboko v podsvětí, či nahoře na výšinách!“

Achaz však řekl: „Nebudu žádat, nebudu pokoušet Hospodina.“

Tu pravil Izaiáš: „Slyšte tedy, Davidův dome! Nestačí vám omrzovat lidi, že omrzujete i mého Boha? Proto vám dá znamení sám Pán: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel (to je »Bůh s námi«).“

2. čtení - Řím 1,1-7

Pavel, služebník Ježíše Krista, povoláný za apoštola, určený k hlásání radostné zvěsti. Bůh ji už předem slíbil ústy svých proroků ve svatém Písmě o svém Synu. Ten pochází jako člověk z rodu Davidova, duchem svatosti se prokázal jako mocný Boží Syn tím, že vstal z mrtvých: Ježíš Kristus, náš Pán. Od něho jsme dostali milost i apoštolské poslání, abychom na oslavu jeho jména přivedli k ochotnému přijetí víry všechny národy. K nim patříte i vy, protože si vás Ježíš Kristus povolal.

Všem v Římě, které Bůh miluje a které povolal do stavu svatých: milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

Evangelium - Mt 1,18-24

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha Svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohane, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“

To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel, to znamená »Bůh s námi«.“

Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Když se mě během procesu blahorečení ptal církevní pověřenec, proč si přeji blahorečení sestry Terezie, odpověděla jsem: „Jen proto, aby vešla ve známost její ‚malá cesta‘. Tak se nazývá její spiritualita, způsob, jakým šla vstříc Bohu.“

On odpověděl: „Když mluvíte o ‚cestě‘, proces bude bezpochyby zastaven, jako v mnoha podobných případech.“

„To je mi líto,“ odpověděla jsem. „Obava, že proces sestry Terezie bude zastaven, mi nemůže zabránit v tom, abych zdůrazňovala bod, který mě nejvíce zajímá: že ‚malá cesta‘ se dočká církevního uznání.“

Trvala jsem na tom, a proces nebyl zmařen. Z toho důvodu jsem se více radovala z promluvy papeže Benedikta XV., který obzvláště vyzvedl ‚duchovní dětství‘, než z blahorečení a svatořečení sestry Terezičky. Onoho dne – 14. srpna 1921 – jsem dosáhla svého cíle.

Byla o tom zařazena do *Summarium* také následující odpověď, kterou jsem dala na otázku o sestřiných nadpřirozených darech:

„Těch bylo v životě služebnice Boží velmi málo. Pokud jde o mne, dala bych přednost tomu, aby nebyla blahorečena, než abych obraz jejího života nevykreslila tak, jak je uložen v mých nejlepších vzpomínkách... Její život musel být jednoduchý, aby mohl sloužit jako vzor pro ‚malé duše‘.“

Je pravda, že naše milá novicmistyně nám při každé příležitosti ukazovala svou ‚malou cestu‘. „Abychom po ní kráčely,“ vysvětlovala, „musíme být *pokorné, chudé duchem a prosté*.“

Jistě by si velice vážila této Bossuetovy modlitby, kdyby ji znala: „Velký Bože!... nedopusť, aby určité hlavy, z nichž některé

Malá cesta

Před deseti lety 19. října 1997 prohlásil Jan Pavel II. Terezii z Lisieux učitelkou Církve. Tento titul má, jak řekl, „všechny věřící a zvláště ty, kteří mají v Církvi vykonávat základní službu kázání nebo mají plnit obtížný úkol teologického bádání, upozornit na to, že nauka, kterou poznala určitá osoba a kterou hlásala, může představovat vztažný bod nejen proto, že je ve shodě se zjevenou pravdou, ale také proto, že vnáší nové světlo do pravd víry a hlubší pochopení Kristova tajemství“!

Za jeho pontifikátu byla Terezička jedinou osobou, které udělil tento titul, a byla to třetí žena, která byla takto poctěna (po Terezii z Avily a Kateřině Sienské). Terezička je také nejmladší církevní učitelkou vůbec, protože zemřela ve věku 24 let. Následující stať je jedna kapitola z díla její sestry Celiny Terezička z Lisieux, které psala z části ještě za života světice. Tato kapitola má název „Duch dětství“.

se pokládají za vzdělané a jiné za duchovní, byly před tvým soudem obviněny za to, že nějakým způsobem přispěly k tomu, že ti některá srdce – nevím, jak mno-

na svatým od prvních staletí, jim samotným však nebyla dostatečně známa. Učini raději, abychom tím, že se staneme *tak malými dětmi*, jak nám to Ježíš Kristus přikázal, mohli projít touto branou, abychom ji pak mohli ukázat jiným s větší jistotou. Amen.“

Neudivuje proto, že tento velký muž ve svou poslední hodinu vyslovil tato podivuhodná slova:

„Kdybych mohl začít svůj život znovu od začátku, chtěl bych být jen malým dítětem, které ustavičně podává svou ruku Jezulátku.“

Terezička uměla ve světle, které je dopřáno maličkým, obdivuhodně najít tuto bránu spásy a ukazovat ji druhým.

Copak nenašly božská moudrost i lidská chytrost v tomto *duchu dětství* „pravou velikost duše“? Slavní čínští filozofové napsali tuto výstižnou definici:

„Zralá ctnost končí stavem dětství“ (Lao-tse, 7. stol. před Kristem).

„Velký člověk je ten, který neztratil své dětské srdce“ (Meng-tse, 4. stol. před Kristem).

Obrázek, který Céline namalovala na Tereziččino přání

A dále: „Znát silnou ctnost znamená postupovat vpřed na cestě dobra a vracet se k dětství“ (Lao-tse v Tao-te-ching).

Jak jsem již řekla, pro svatou Terezii spočívala tato „malá cesta“ prakticky v pokoře. U ní se projevil *duch dětství* velice výrazně. S oblibou uváděla vždy znovu následující slova evangelia: „Nechte maličké přijít ke mně, neboť jejich je Boží království..., jejich andělé stále patří na tvář mého nebeského Otce... Kdo se činí malým jako dítě, bude velký v nebeském království... Ježíš objímal děti a žehnal jim.“

Napsala tato slova na rub listu, na který nalepila fotografie našich čtyř malých bratrů a sester, kteří zemřeli v raném dětském věku. Darovala mi je a jiné fotografie měla ve svém breviáři. Tyto obrázky již zestárlý a zčásti vybledly.

Kromě těchto míst z evangelia vyhledala sestra Terezie i jiná místa z Písma svatého, ze kterých měla radost a která mluvila o duchu dětství: „Blahoslavení, které Bůh pokládá za spravedlivé bez skutků, protože těm, kteří je konají, se dostane odměny nikoliv z milosti, ale budou jim započteny zásluhy. Kdo naopak nedělá skutky, ale věří v toho, který ospravedlňuje hříšníky, tomu se ta víra uzná za spravedlnost silou vykoupění, které způsobil Ježíš.“

„Jako pastýř vede své stádo na pastvu, shromažďuje je sil-

Terezička se svou starší sestrou Celinou

ho jich je – uzavřela vstup, protože jsi tam chtěl vstoupit způsobem, jehož samotná prostota je šokovala: bránu, která je otevře-

nou rukou. Beránky nese v náručí, březí ovce šetrně vede“ (srov. Řím 4,4-6; Iz 40,11).

Na rub jiného velkého obrazu napsala další biblické citáty a některé z předchozích se opakovaly. Je však zajímavé, jak velice osvětlovaly její cestu.

Obzvláště milovala jednu výšivku, na které bylo zobrazeno dítě, které sedí Pánu na klíně a snaží se dosáhnout na jeho tvář, aby ho políbilo. Ukázala jsem jí jeden úmrtní obrázek s fotografií dítěte, které umřelo v raném věku. Položila prst na tvář dítěte a řekla něžně a hrdě: „Ta stojí všechna pod mojí vládou!“ – jako by už předvíдалa svůj titul „Královna maličkých“.

Sv. Terezička s Jezulátkem

Sestra Terezie od Ježíška měřila 1,62 m, zatímco matka Agnes byla výrazně menší. Jednoho dne se jí zeptala: „Kdyby ti dali na vybranou, jaká bys chtěla být: velká, nebo malá?“

Odpověděla bez váhání: „Zvolila bych si být maličká, abych byla ve všem malá.“

Církev viděla v Terezii od Ježíška vždy světici duchovního dětství. Papežové o tom vydávají stále svědectví. Omezím se na slova pozdějšího papeže Pia XII., který jako papežský delegát promlouval při položení základního kamene baziliky v Lisieux 11. června 1937: „Svatá Tere-

zie od Dítěte Ježíše má poslání, má nauku. Ale její nauka je jako celá její bytost: pokorná a jednoduchá. Dá se shrnout do dvou slov: *Duchovní dětství*, nebo vyjádřit jinými dvěma rovnocennými slovy: *Malá cesta*.“

Podruhé promluvil o 17 let později v poselství k slavnostnímu zasvěcení baziliky 11. června 1954: „Je to samo evangelium, srdce evangelia, co znovu objevila, ale s velkou dávkou šarmu a svěžesti: *Nebudete-li jako maličci, jistě nevejdete do nebeského království* (Mt 18,3).

Úcta k tajemství vtělení a jesliček

S velkou zbožností slavila každý rok 25. březen, protože, jak říkala, „to je den, kdy byl Ježíš v Mariině lůně *nejmenší*.“

Obzvláště však milovala jesličky. Zde mluví Ježíš o všech svých tajemstvích prostoty a sebeobětování.

V protikladu k bludáři Marcinovi, který s pohrdáním říkal: „Dejte mi ty pleny a jesle pryč, to je Boha nedůstojné!“, byla Terezička fascinována Pánovým ponížením, který se z lásky k nám stal docela maličkým. S radostí psala na vánoční obrázky, které malovala, text svatého Bernarda: „Ježíši, co tě učinilo tak maličkým? Láska!“

Jméno *Terezie od Dítěte Ježíše*, které nesla a které si přála již od svých devíti let, kdy vyslovila přání stát se karmelitkou, znamenalo pro ni stále skutečnost a snažila se, aby stále žila v duchu tohoto jména. Později napsala na obrázek Jezulátka tuto modlitbu:

„Ó Děťátko, můj jediný poklade, odevzdávám se tvým dětským nápadům; nechci žádnou jinou radost, než abych vyvolala tvůj úsměv. Daruj mi své milosti a své dětské ctnosti, aby andělé a svatí při mém narození pro nebe v tvé malé nevěstě poznali Terezii od Ježíška.“

(Dokončení příště)

Překlad -lš-

Vánoce 2007

Pán s Vámi!

To je důvod k velké radosti: Bůh je s námi, kvůli nám přichází v Kristu jako pomocník i brána, kterou se vstupuje do slávy.

Vánoce oslavující Kristův příchod jsou spojeny s idylovou láskou a štědrosti, které přináší štěstí. Je to správné spojení. Tam, kde je vnímán a přijímán Bůh – Lásky, kde ho necháme v sobě působit, tam přichází štěstí. Bůh přišel na svět v rodině. Proto jsou Vánoce vždy spojeny s rodinou, s kouzlem jejího krbu, se vzpomínkami na krásné chvíle dětství, k rodině přitahují naši pozornost.

Zkuste si představit rodinu, kde nežije každý sám pro sebe, ale má krásné široké srdce, myslí na druhé a je šťastný, když přispěje ke štěstí druhého. Je zodpovědný. Nebere životního partnera jako hračku, která se odhodí, když přestane bavit, ale bere ho tak vážně, že se mu dokáže darovat v manželství na celý život. Nedá se odradit ani krizemi či lákavými nabídkami. Má vnitřní svobodu, protože umí odpustit. Jeho veliké srdce má tolik lásky, že vytvoří krásný domov pro řadu dětí, z nichž se dovede radovat. Jistě, vyžaduje to námahu a různé odříkání, ale to jen dál rozšiřuje a šlechtí srdce. Dětem nabídne kvalitní vzdělání i dobrou výchovu, zdravé životní prostředí – i to morální. Ukáže jim smysl života a naučí děti ovládat se, takže má naději, že neskončí v drogách. Nebojí se stáří a neuvažuje o eutanazii, protože děti se nejen postarají, ale budou mu i jeho lásku vracet. Jeho budoucnost je stále plná naděje.

Zdá se to jako neskutečný sen? Ale právě to je Boží plán pro člověka. K tomu byl člověk stvořen. Má být obrazem Boha, který je láska sama. Právě o Vánocích se o to mnozí snaží. Nemohly by však takové Vánoce být po celý rok?

Zatím to ve světě takové není. Pro neschopnost milovat věrně i za cenu oběti se mnoho rodin rozpadá. Jejich děti jsou často na celý život postiženy nedostatkem lásky a příkladu dobré harmonické rodiny, někdy jim chybí výchova, mnohé neznají Boha jako pramen štěstí. Samy pak často nedovedou budovat lepší rodiny než jejich rodiče. Chybějí děti. Napřed se zavírají školy, pak nemá kdo pracovat na důchodce. Podnikům chybějí pracovníci a zvou se cizinci. Národ umírá na sobectví.

K Vánocům jsme připravili různé dárky. Nestálo by za to přemýšlet také o dárcích pro národ? O větší pozornosti k rodině? O lásce k dětem, která by se projevila i touhou mít více dětí? O novém ocenění rodinného života a mateřské služby rodině?

Snad by se dalo omezit nedělní práci a dát rodinám větší příležitost být pospolu. Snad by se mohlo prezentovat ve sdělovacích prostředcích méně negativních zpráv, které inspirují k násilí a svádějí jako špatný příklad. Snad by tvůrci kultury mohli zobrazovat méně nezdravé současnosti a více inspirovat k lepší budoucnosti.

Jistě by to něco stálo a vyžadovalo by to vnitřní kázeň, ale dlouhodobě by to neslo krásné plody. V marketech takové dary nekoupíme ani ve vánoční nabídce, ale za investici to jistě stojí.

Děkuji každému, kdo hledá cesty k obdarování rodiny a národa tím, co skutečně potřebují. Zvláště děkuji všem matkám a otcům početných rodin, kteří žijí pro své děti. Kež Vaše vánoční radost je tím větší, čím více Boží lásky projde Vaším srdcem k těm, kdo jsou kolem Vás!

Bůh Vás provázej svým požehnáním po celý příští rok!

Váš

Jan Graubner, arcibiskup olomoucký

Po encyklice *Deus caritas est* (2005), která hovoří o lásce jako podstatě křesťanství a lásce bliženské, staví nyní Benedikt XVI. do středu naší pozornosti další božskou ctnost: naději.

Každý člověk má své naděje. Každý člověk doufá v něco dobrého nebo lepšího. Někteří doufají, že vyhraji v loterii, a tím ve „zvrát“ svého dosavadního života (kterým směrem se pak vydají, je druhá věc). „Doufám“, „doufáme“ – jsou výrazy, které slyšíme kolem sebe nejčastěji a které také patří k nejprázdnějším, protože jim hrozí nebezpečí, že ve zmatku každodennosti a v záhybech konzumní společnosti budou zasypaní stále nově se tvůrčími revolučními ideologiemi. Encyklice *Spe salvi* však nejde o „něco“, o množství věcí a předmětů, které jsou nebo mohou být předmětem naděje. Naděje není pro křesťany zaměřena na „něco“, na přání, které se týká budoucnosti, nýbrž na „Něko-ho“ který přijde, a který je vlastně již zde: je to Ježíš Kristus, vtělené Boží Slovo. Benedikt XVI. chce poukázat na eschatologický smysl křesťanství, který byl aktuálními potřebami často zatlačován do pozadí.

Jedinec může najít smysl života jen návratem ke křesťanské naději. Slovo naděje se tedy týká otázky po posledním určení člověka, života, smrti, věčného života. Je to naděje, která má svůj základ v Bohu a v Bohu končí. Skrze ni je možno najít také smysl dějin.

Naděje je téma, které je papeži velmi drahé. Ví, že ctnost naděje u věřících je v současném světě vystavena zkoušce. Jen naděje však křesťanům umožňuje, aby nepodléhali pesimismu a nihilismu. V souvislosti s láskou, kterou je Bůh, je naděje úhelným kamenem ve výstavbě pravého života.

Základní otázka tedy zní: „Jakého druhu je tato naděje, které je dovoleno říct, že pro ni, a proto, že zde je přítomna, budeme

Nová encyklika Benedikta XVI.: *Spe salvi* Jsme zachráněni skrze naději

spaseni? Jakého druhu je tato jistota?“ (*Spe salvi*, 1)

Benedikt XVI. uvádí čtenáře ihned do vnitřní dynamiky křesťanství, které je rozvětvením a proniknutím božského do lidského života. *Spe salvi facti sumus* – jsou slova svatého Pavla: „Naše spása je předmětem naděje“ (Řím 8,24), vysvětluje papež ihned v prvním řádku slovo, které ukazuje směr: Jsme spaseni, protože nám byla dána naděje. Je to naděje, která dovoluje člověku vypořádat se s přítomností. Dočasnost bytí je cestou k věčnému a věčné dává smysl časnému.

„Víra je naděje,“ tak zní titul prvního oddílu. Benedikt XVI. vysvětluje cestu víry, která chrání před utonutím v nicotě. Víra není nějaké vlastnictví, křesťanské poselství není pouhá „informace“. Ona je „performativní“, přetvářející, tzn.: „Evangelium není sdělení o tom, co je možno vědět; je to sdělení, které působí určité skutečnosti a proměňuje život.“

„Temné dveře času, budoucnosti jsou vypáčeny. Kdo má naději, žije jinak; je mu darován nový život.“

V čem spočívá tato naděje? „Že nejsme ve světě bez Boha,“ odpovídá papež slovy svatého Pavla. Naděje spočívá v „reálném setkání s Bohem“.

Ve druhém oddílu srovnává Benedikt XVI. „chápání víry a naděje v Novém zákoně a v prvotní církvi“. Z listů sv. Pavla vyplývá, že křesťané pojímali svou současnou společnost jako něco nepřiměřeného, cítili se „příslušníky nové společnosti, k níž společně putují a která je jejich putováním anticipována“. Kristovo vtělení převrací obraz světa: nad světem a nad člověkem nevládnou prvky vesmíru a zá-

kony hmoty, nýbrž osobní Bůh vládne nad hvězdami, tzn. nad vesmírem; nikoliv zákony hmoty a evoluce jsou poslední instancí, nýbrž rozum, vůle, láska – osobnost. (7) Tak je člověk osvobozen od moci hmoty a z otroctví náhody.

„Víra je základ toho, v co doufáme; je důkazem věci, které nevidíme.“ Benedikt XVI. kritizuje určitou protestantskou exegezi, která se projevuje v jednotném překladu, kde je víra označena

jako přesvědčení: „Víra není nějaké osobní sahání po budoucím a už vůbec ne po něčem chybějícím. Víra nám něco dává. Dává nám již nyní něco z očekávané skutečnosti a tato zpřítomněná skutečnost je pro nás důkazem toho, co ještě nevidíme. Vtahuje budoucnost do přítomnosti, přítomnost je dotčena budoucností, a tak přechází nadcházející v nynější a nynější v nadcházející.“ (7)

Třetí oddíl si klade otázku: „Co je to věčný život?“ Benedikt XVI. překračuje existenciální situaci člověka na jeho pozemské pouti a jeho hledání štěstí, které ho často vrhá do propasti zoufalství. Pro křesťany spočívá odpověď v tom, že „z časnosti, jejímiž jsme zajatci, se dopracujeme k tušení, že věčnost není dále pokračující sled kalendářních dnů, nýbrž je jako naplněný okamžik, ve kterém nás všechno obklopuje a my všechno objímáme. Je to jako okamžik ponoření do oceánu nekoneč-

né lásky, ve kterém není žádný čas, nic předchozího a nic následujícího. Můžeme se jen pokusit myslet, že tento okamžik je život v plném slova smyslu, stále hlubší ponoření do širé bytí, ve kterém jsme prostě zaplaveni radostí.“ (11)

Čtvrtý oddíl patří otázce: „Je křesťanská naděje individualistická?“ V protikladu k individualistickým tendencím nové doby papež zdůrazňuje, že k podstatě křesťanství od jeho počátků patří, že „na spásu je třeba se vždy dívat jako na společenskou skutečnost.“ (14)

Oddíl „Přeměna křesťanské víry a naděje v nové době“ si všímá otázky: Jak se mohla vyvinout představa, že Ježíšovo poselství je čistě individualistické? „Jak mohlo dojít k tomu, že záchrana duše byla pojata jako útek před odpovědností za celek, a tak se program křesťanství změnil na spásný egoismus, který se vyhýbá službě pro druhé?“ (16)

Benedikt XVI. vychází z analýzy základů nové doby a konstatuje, že víra sice není zpochybněna, ale stala se soukromou záležitostí: „Obnovu toho, co člověk ztratil vyhnáním z ráje, jsme dříve očekávali od víry v Ježíše Krista a to jsme chápali jako ‚vykoupení‘. Nyní už lidé neočekávají ‚vykoupení‘, obnovu ztraceného ‚ráje‘ od víry, nýbrž od nově vynalezeného vztahu mezi vědou a praxí.“ (17) Do popředí vystoupily kategorie rozumu a svobody a „čeká se na říši rozumu takřka jako na novou ústavu zcela osvobozeného lidství.“ (18) Tak vstupuje do oblasti naděje a očekávání politická oblast. Děje se tak především ve Francouzské revoluci a pak ve vývoji myšlení Marxe a marxismu. To, v co je možno doufat, bylo přesunuto do oblas-

Člověk hrozí sám sobě záhubou. Obklopil se technickými prostředky a zcela se podřídil technickému pokroku, aniž by dbal náležitě o svůj vlastní život a skutečné blaho. Můžeme to však chápat také jinak. Lidé ohrožují sami sebe, protože vyhostili ze svého myšlení a ze své vůle Boha. Člověk, který se neklaní Bohu a neposlouchá ho, který nemiluje nejvyšší Dobro, přestává být člověkem. Když člověk nechápe sebe jako tvora, kterého stvořil Bůh, kterého Kristus pozvedl k důstojnosti Božího dítěte, pak mu schází to podstatné, co potřebuje k životu. Tak tomu bylo od počátku a je tomu tak dodnes. Proto přišel Bůh mezi nás. Bere svého tvora vážně. Miluje člověka více, než člověk dokáže milovat sám sebe. To patří k po-

selství Svaté noci. Bůh nás miluje, proto i my ho musíme milovat. Ukazují nám to tři hlavní postavy Vánoc a evangelia.

Ježíš - Bůh s námi

Bůh se stal člověkem a zůstal člověkem. Je to nesmírná a nepochopitelná věc, toto osobní sdělení Boha lidem. Dítě, které se právě narodilo, je staré celou věčnost. V plénkách tu leží zavínutý nekonečný a nezměrný Bůh. Jeho malá ručička je právě Všemohoucího. Od věčnosti plozen, v čase narozený, nekonečný Bůh jako malé dítě. Církev nad tím vyjadřuje svůj úžas: „Stvořitel lidského rodu přijal lidské tělo a chtěl se narodit z Panny. Jako člověk po-

čatý bez lidského přičinění daruje nám své božství.“

Boží Syn je vtěleným synem Panny Marie. Syn věčného Otce se stal naším tělesným bratrem. Bůh nás ještě více miluje, protože Bůh se stal pro nás jedním z nás.

Maria

Jak vážně nás Bůh bere, poznáváme z této věty: „Když přišel její čas, porodila svého prvorozeného Syna.“ Člověk, žena, spolupracuje při vtělení a narození Boha a prokazuje bohočlověku mateřské služby plné lásky. Tak vážně bere Bůh člověka. Bůh potřebuje člověka ke svému velkému dílu lásky. Nestal by se člověkem bez jejího souhlasu. Tím,

že mu Maria otevřela své lůno, umožnila Bohu, aby žil mezi námi. To je také výzva pro nás lidi v tuto Svatou noc: abychom byli otevření pro Boha, abychom mysleli na něho více než na sebe a milovali víc než jen sebe. Člověk uzavřený do sebe, který chce realizovat jen sám sebe, který má zájem jen o své otužování, jen o svůj vlastní životní prostor, nemůže být opravdovým člověkem, protože tím může být, jen když odpovídá záměrům Stvořitele, jeho stvořitelské a vykupitelské vůli. Mariino „Jsem služebnice Páně“ patří k podstatnému určení vykoupeného člověka.

Josef

V evangeliu je ještě řeč o Josefovi. I když stojí jakoby na okraji, ve stínu, je prvním, kdo přijal do své náruče Božího Syna a spolu s Marií se mu poklonil. Bůh ho vede tvrdě, když zkřížil všechny jeho osobní plány, takže musel projít těžkými pochybnostmi, citovým zatížením a nejistotou svědomí, než mu Bůh sdělil jeho celoživotní úkol. Musel věřit v tajemství Božího vtělení při nepohodlném putování v nehostinné stáji i v daleké cizině. Ale byl to muž, který naslouchal, poslouchal, šel a věřil. Bůh mu tak důvěřoval, že mu svěřil sám sebe. To jsou požadavky, které Bůh klade o Svaté noci i na nás, abychom mu byli vždy ochotně a pohotově k službám. Ti, kteří vidí jen sebe, nenacházejí Boha, ale jen své dětinské sebeuskutečnění, módní proudy, ustavičná rozčarování a úplnou podřizenost světu.

V Marii a v Josefovi nám Bůh představuje vzor člověka, který pokleká u jeslí Spasitele, klaní se mu a jása nad štěstím, které přinesl jemu i světu. Připojme se k nim, abychom viděli Boha a mohli se z něho radovat. Krásné vánoční písně nám vkládají do úst slova, jimiž ho můžeme oslavovat.

JSME ZACHRÁNĚNI SKRZE NADĚJI - pokračování ze str. 6

ti konečného, přičemž se zapomnělo na to lidsky nejvladnější, na svobodu individua: „Nejvladnější Marxův omyl je materialismus: člověk není nic víc než produkt ekonomických podmínek a není možné ho spasit jinak než vytvořením příznivějších ekonomických podmínek.“ (21)

Předposlední oddíl je věnován „učení a místům pro výcvik naděje“. Tím jsou modlitba jako škola naděje (32-34); práce a utrpení jako místa pro výcvik naděje (34-40) a soud jako učení a místo výcviku naděje.

Očistná síla modlitby se rozvíjí tehdy, když je zcela osobní, jako „konfrontace mého Já s Bohem, živým Bohem“. Přitom je třeba osvětlit také slova modlitby Církve a svatých a liturgickou modlitbu (srov. 34).

Jako druhé místo pro výcvik naděje rozvíjí Benedikt XVI. teologii a antropologii utrpení. V popředí nestojí u něho radikální vyloučení utrpení, neboť „schopnost trpět kvůli pravdě je mírou lidství“. Ale tato schopnost trpět závisí do značné míry na naději, kterou v sobě neseme a na které

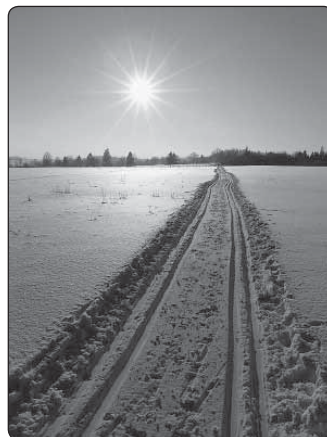
stavíme. Protože světci byli naplnění velkou nadějí, mohli jít po velké cestě lidstva, po které nás předešel Kristus. (39)

Důležitým místem naděje je soud a oběť: „Jako křesťané bychom se nikdy neměli ptát pouze: Jak se mám zachránit?, nýbrž také: Jak bych mohl posloužit, aby se druzí zachránili a aby jiným vzešla hvězda naděje? Pak jsem většinou udělal dosti i pro svou vlastní záchranu.“ (48) Je to setkání člověka s Kristem, které „nás přetavuje a vytavuje k tomu nejvladnějšímu sebepojetí. Naše životní stavby se mohou přitom ukázat jako prázdná sláma, jako pouhé upejpání. Ale v bolesti tohoto setkání, při kterém se projeví to, co je v našem bytí nečisté a nemocné, je záchrana.“ (47)

Benedikt XVI. uzavírá encykliku úvahou o Marii, „Hvězdě naděje“. Papež vstupuje do rozhovoru s Matkou Boží a objevuje v ní v modlitbě ukazatele naděje.

„Jak najdeme cestu života? Zjeví se nám jako cesta z často temného, rozbouřeného moře

dějin, při které se držíme souhvězdí, která nám ukazují cestu. Pravá souhvězdí našeho života jsou lidé, kteří uměli žít správně. Oni jsou světla naděje. Jis-

tě, Ježíš sám je Světlo, Slunce, které vzešlo nad všechny temnoty dějin. Ale abychom ho našli, potřebujeme blízké světlo - lidi, kteří rozdávají světlo ze svého světla, a tak nám nabízejí pro naši jízdu orientaci. A který člověk by mohl být více hvězdou naděje než Maria, která svým Ano otevřela Bohu dveře do našeho světa?“

ZENIT

Překlad -lš-

VÁNOČNÍ DOPIS

P. WERENFRIEDA VAN STRAATENA

Když byly první Vánoce, byly cesty k Betlému plné lidí, kteří spěchali do Davidova města, aby se dali zaregistrovat, jak nařídil císař Augustus. Aby se v tlačenici dostali vpřed, používali ruce, nohy i lokty, protože věděli, že jen ten, kdo přijde nejdříve, může najít ubytování.

Jak se to často stává, tak se to stalo i tenkrát: Ti bohatší a silnější, kteří cestovali na koni nebo na velbloudu nebo v těžkém voze, zatlačili ty malé s jejich neudrživými oslíky a obsadili všechna volná místa v útulcích. Pro Marii, která nesla Krista, už místo nezbylo.

Přepadené město

Milí přátelé, umíte si představit, jak bylo toto město okupováno brutálními lidmi, kteří myslí jen sami na sebe? Vzpomínáte si ještě, jak lidé dobývali během války linku č. 41? Jak přitom spolu bojovali a hádali se? Jak se i v nejmenším úředníkovi a šosákovi probudila šelma? Jak už nebyla žádná úcta ani rytířskost, když všichni bezohledně bojovali za své vlastní já?

Každý sám za sebe! Tak tomu bylo i v Betlémě. A proto už nebylo v útulku místo. Žádné místo pro Krista. A Maria věděla, že její dny se naplnily. A Josef byl bezradný. Nezbylo jim nic jiného. Osamocení a opuštění se dva malí lidé ztrácejí uprostřed masy.

Od té doby se nic nezměnilo. „Je to bolestné, když musíme konstatovat, že přes pokrok vědy morální hodnoty vůbec nevzrostly.“ (Jacques Pirenne) Pro Krista stále není místo, protože lidé stále ještě žijí pro své sobectví a fakticky zapomínají na ostatní lidi, jakmile mají sami domov a daří se jim dobře.

Mnozí z nás mají domov a daří se jim dobře. Máme domek, zahrádku nebo byt, okna jsou zasklená, aby chránila před chla-

„Milí přátelé, žijeme v bláznivém světě“

V adventě před šedesáti lety napsal holandský premonstrát pater Werenfried van Straaten článek do časopisu premonstrátů. Plamennými slovy vyzýval Belgičany, aby pomohli svým válečným nepřátelům, především těm, kteří byli vyhnáni z východu. To byla hodina zrození díla Kirche in Not. Ale jeho slova jsou plně aktuální i dnes a měla by naše srdce pohnout k novému začátku.

dem, a vlastně nám nic nechybí. Myslíme však na to, že venku stále bloudí Maria a Josef, že nesou Krista, že Kristus křičí v chudých, ztrápených a nemocných, ve všech, které nazval maličkými a svými, a sám se skrývá v jejich chudobě?

Neviditelný Kristus

Zase jsou Vánoce a Kristus prosí, aby ho ti „jeho“ přijali. Neviditelný putuje našimi ulicemi. Nebuďte jako banda lupičů z Betléma, jako blahobytní občané ve svém provinčním sebeuspokojení. Otevřete dveře a srdce každé nouzi, protože je to nouze Krista.

Nouze Krista?

Znám mladé lidi, kteří jsou již léta zasnoubeni. Víte, co je to zasnoubení? To je pozvolné srůstání dvou lidí, kteří mají být jednou jedno, aby v divokém bušení krve poznali nutící Boží příkaz k zalidnění země i nebe.

Volání jejich těla je v podstatě hlas Kristův, který volá po životě, který chce vzniknout a růst v nových duších. Takoví lidé jsou jako Maria a Josef našich dnů. Ale opět není místo v útulku. V tlačenici lhostejnosti a so-

becktví hledají možnost lidsky důstojného života, aspoň pokojík a malou kuchyňku. Hledají plní úzkosti, ale jejich boj je v těchto letech beznadějně těžký... Není pro ně místo. „Teď není doba na vdávání,“ zní z úst sobeckých lidí, kteří mají ve svých velkých panských bytech více místa, než mohou obývat. Ale to je Kristova nouze, nebo si myslíte, že zde není Kristus v nouzi?

Kristus chce žít i v těchto lidech.

Sto kilometrů na východ je město v troskách. Už zde nezbylo nic jen obrovský bunkr, který si kdysi postavili, aby byli chráněni před bombami. Ti, kteří přežili, zcela zchudlí lidé tohoto města, přebývají v tomto bunkru. Tisíce se jich tu mačká. Je tu morový zápach. Každá rodina, pokud se dá ještě mluvit o rodině, se tu mačká na několika čtverečních metrech betonu.

Není tu oheň ani teplo, je tu jen teplo druhých těl, která se tisknou k sobě. A Kristus chce žít i v těchto lidech – ostatně jsou to naši katoličtí bratři, se svou liliovou čistotou, se svou bliženskou láskou a dobrotou. Pastýři se Kristu klaněli ve stáji, ale tito lidé ještě nemají ani

svou stáj. Podle lidských měřítek zde Kristus žít nemůže, protože tu není místo. To je Kristova nouze.

Nenašel místo

Jeden trestanec byl propuštěn z vězení. Odpykal si svůj trest, vrací se zpět do svobodného života. Nepotkal jsem toho mladíka, a proto neznám plný text jeho dramatu. Víím ale, že nikde nenašel místo, všude narazil na zavřené dveře. Po dvou měsících beznadějného hledání ztratil víru v život. Otrávil se.

To bylo jistě chybné. Kristus, který nepohrdal žádným celníkem, mohl žít i v tomto mladíkovi a jeho duše se mohla stát rájem krásy, kdyby se za ty dva měsíce někde potkal s dobrým slovem a našel možnost života. Ale nebylo pro něho místo. To je Kristova nouze.

Kam vede sobectví

Milí přátelé, žijeme v bláznivém světě. Je to svět, který století za stoletím sloužil jen bezohlednému sobectví jako nejvyšší moudrosti a znovu a znovu končil v záhubě. Svět dravých šelem a násilníků. Svět, který ve velkém i v malém postavil své vlastní JÁ nad lásku.

Od Césara až k Napoleonovi, od Hitlera až k Stalinovi a k americkým atomovým stratégům je to stále totéž a tak to stále zůstane. César byl zavražděn, Napoleon umřel ve vyhnanství, Hitler si vpálil kulku do hlavy, Mussoliniho pověsili... Co dál? Násilí a bezuzdné sobectví vede nutně do záhuby. To víme.

Sami jsme to zažili a neseme toho následky. Jako slepí blázní jdeme stále stejnou cestou. Cesta sobectví ve velkém i ma-

lém. Od konferencí velikánů až po lakomství lichvářů nese svět zlo vlastních hříchů a je řízen sobectvím.

V Písmu svatém stojí tragická věta: „Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali.“ Není místo v útulku, protože „vlastní“ neměli lásku. Zde leží skrytý kořen váleka a pustošení. Ale my víme, že On je také Knížetem pokoje, po kterém svět touží a který tak trpce a nutně potřebujeme!

Obnovme ve jménu Božím opět lásku, která pro něho otevírá dveře a srdce! My lidé patříme přece k sobě. Všichni. I zamilovaní bez domova a bez budoucnosti, i mrznoucí nemocní ve svém bunkru a všichni ostatní. Musíme si navzájem vytvořit místo, navzájem se mít rádi a pomáhat si.

Nikoliv slovy, ale skutky, jako svatý Martin. Jel na koni a přišel k němu chudák, který neměl nic. Vzal svůj plášť, rozřezal na dva díly a polovinu dal chudákovi. Ten chudý byl Kristus. Každý chudý – v plném slova smyslu – je Kristus. Poskytněte oděv, pokrm, přístřeší. Udělejte u svého stolu místo hladovému. Darujte svou lásku, své milosrdenství, své odpuštění, své přátelství všem!

Jeho život pro nás

Svatý Jan napsal křesťanům: „Z toho jsme poznali Lásku: že Kristus za nás položil svůj život. Také my jsme povinni položit život za své bratry. Jestliže má někdo majetek a vidí, že jeho bratr je v nouzi, ale zavře před ním svoje srdce, jak v něm může zůstat Boží láska? Děti, nemilujte slovem a jazykem, ale činem, doopravdy“ (1 Jan 3,16–17). Dokud to neuděláme, jsou naše dveře a naše srdce pro Krista zavřené.

Nemá u nás místo! Všechny jesličky, lampičky, citové roztoužení a falešná romantika nic nespraví. Zapomeňme na spory, podejme si ruce měkce a pevně. Obnovme lásku. Protože malé plačící Dítě v jeslích je Emanuel – Bůh s námi. A Bůh je láska.

Podle Kath-net

SVATÝ CHROMACIUS AKVILEJSKÝ - dokončení ze str. 2

připisovány jiným autorům: Janu Chryzostomovi (také pro shodný začátek obou jmen: Chromacius jako Chryzostomus); nebo také Ambrožovi a Augustinovi; a také Jeronýmovi, kterému Chromacius významně pomáhal při revizi textů a v překladech latinské Bible. Za nález velké části Chromaciova díla vděčíme šťastné osudové náhodě, která dovlila v posledních letech rekonstruovat dosti konzistentní soubor spisů: více než čtyřicet řečí, z toho asi desítka je dochována ve zlomcích, a více než šedesát traktátů s komentáři Matoušova evangelia.

Jeho oblíbená témata

Chromacius byl moudrý učitel a horlivý pastýř. Jeho prvním a hlavním úkolem bylo stát se posluchačem Slova, aby byl jeho dobrým hlasatelem: při své nauce vždy vychází z Božího slova a vždy se k němu vrací. Některá témata jsou mu obzvláště drahá: především trinitární tajemství, o kterém rozjímá, jak se zjevovalo v průběhu celých dějin spásy. Pak je to téma Duch Svatý: Chromacius ustavičně připomíná věřícím přítomnost a působení třetí osoby Nejsvětější Trojice v životě Církve. Ale se zvláštní naléhavostí se vrací svatý biskup k tajemství Krista. Vtělené Slovo je pravý Bůh a pravý člověk. Přijal beze zbytku lidství, aby mu daroval své vlastní božství. Tyto pravdy, zdůrazňované také naléhavě v protitariánském působení, vyústí o padesát let později do definice koncilu v Chalcedonu. Silné zdůraznění Kristovy lidské přirozenosti přivádí Chromacia k tomu, aby mluvil o Paně Marii. Jeho mariologická nauka je jasná a přesná. Vděčíme mu za sugestivní popisy nejsvětější Panny: Maria je „evangelijní panna schopná přijmout Boha“; je „neposkrvněná a neporušená ovečka“, která porodila „beránka zahaleného do purpu-

ru“ (srov. Sermo XXIII, 3: Scrittori dell' area santambrosiana 3/1, s. 134). Akvilejský biskup staví často tuto Pannu do vztahu k Církvi: obě totiž jsou „panny“ a „matky“. Chromaciova eklesiologie se rozvíjí především v komentáři k Matoušovi. Zde jsou některé opakující se koncepty: Církev je jedna, zrozená z Kristovy krve, je to drahocenný šat utkaný Duchem Svatým; Církev je tam, kde se hlásá, že Kristus se narodil z Panny, kde kvete bratrství a svornost. Obraz, kterým je Chromacius obzvláště uchvácen, je loď na rozbourěném moři – a jeho časy byly bouřlivé, jak jsme slyšeli: „Není pochyb,“ tvrdí svatý biskup, „že tato loď představuje Církev“ (srov. Tract. XLII, 5: Scrittori dell' area santambrosiana 3/2, s. 260).

Výřečný kazatel

Jakožto horlivý pastýř, jakým Chromacius byl, umí promlouvat ke svému lidu svěží, barvitou a jadrnou řečí. I když znal dokonale latinu, dává přednost lidové řeči, bohaté na snadno pochopitelné obrazy. Tak např. když naráží na moře, srovnává na jedné straně přirozený lov ryb, které po vytažení na břeh umírají, a na druhé straně hlásání evangelia, díky kterému jsou lidé vytaženi a zachráněni z vod nakažených smrtí a uvedeni do pravého života (srov. Tract. XVI, 3: Scrittori dell' area santambrosiana 3/2, s. 106). Stále v optice dobrého pastýře, v bouřlivé době, jako byla ta jeho, postižená bar-

barskými nájezdy, umí se postavit po boku věřících, aby je posiloval a otevíral duše důvěře v Boha, který neopouští své děti.

Výzva k vytrvalé modlitbě

Soustředme se na závěr této úvahy na Chromaciovu exhortaci, dodnes dokonale platnou: „Prosme Pána z celého srdce a se vši vírou“ – doporučuje akvilejský biskup ve své řeči – „prosme ho, aby nás osvobodil od každého nájezdu nepřátel, od všeho strachu z protivníků. Ať se nevidívá na naše zásluhy, ale na své milosrdenství, on, který i v minulosti ráčil vysvobodit syny Izraele nikoliv pro jejich zásluhy, ale pro své milosrdenství. Ať nás chrání svou obvyklou milosrdnou láskou a způsobí nám to, co řekl svatý Mojžíš synům Izraele: Pán bude bojovat a bránit vás a vy budete v tichosti. Je to On, kdo bojuje, je to On, kdo přináší vítězství. ...Aby to pro nás ráčil vykonat, musíme prosit, jak jen můžeme. On sám totiž říká ústy proroka: Vzávej mě v den soužení; já tě vysvobodím, a ty mě budeš oslavovat“ (Sermo XVI, 4: Scritt. 3/1, s. 100–102).

Tak právě na počátku adventní doby nám sv. Chromacius připomíná, že advent je doba modlitby, ve které je třeba vstoupit do styku s Bohem. Bůh nás zná, zná mne, zná každého z nás, miluje mne, neopouští mne. Kráčeje vpřed s touto důvěrou v právě započaté liturgické době.

*Bollettino Vaticano 5. 12. 2007
Mezititulky redakce Světla*

NOVÉ SÍLY Z TICHÁ

Ztišit se vnitřně je těžké a vyžaduje to námahu. Ale je to předpoklad k tomu, abychom se mohli modlit. Z ticha čerpáme nové síly, nacházíme jednotu s Bohem a jen tak můžeme něco vykonat. V Bohu nacházíme svou sílu, naše myšlenky se sjednotí s jeho myšlenkami, naše modlitba s Ježíšovou modlitbou, naše konání s jeho konáním, náš život s jeho životem. Všechna naše slova nejsou nic platná, jestliže nevycházejí z nitra. Slova, která nepředávají dále Ježíšovo světlo, rozmnožují temnotu.

Matka Tereza

Františkán P. Gedeon Goldmann, který byl během 2. světové války jako válečný zajatec vysvěcen na kněze, vypráví o tomto vyslyšení modlitby:

Je rok 1947. P. Gedeon koná již dva roky pastorační službu v zajateckém táboře Francouzů v Ksar es Souk v severní Africe. Díky neúnavnému nasazení všech sil a množství modlitby podařilo se mu potlačit vliv nacistů, kteří byli v převaze, na ostatní zajatce. Když však byli katolíci, o které pečoval, přemístěni do vzdáleného pracovního tábora, stalo se jeho postavení tak svízelné, že je chtěl vzdát. Byl frustrován skutečností, že nikdo nechtěl o Bohu ani slyšet.

Na jedné své cestě do vzdálené vesnice v pohoří Atlas potkal sestru Janu, která zde žila jako poustevnice. Je kvalifikovanou zdravotní sestrou a stará se ve dne o malomocné a noci tráví většinou na modlitbách ve své horské chatrči, kterou obývá. Sestra Jana ho přesvědčí, aby se vrátil do svého tábora. Řekne mu: „*Povězte mi jméno nejhoršího nepřitele Církve a vyčkejte.*“ P. Gedeon jí sdělí jméno jednoho nacisty, který byl již ve své vlasti pověstný svou nenávistí vůči Bohu a Církvi. P. Gedeona nenazýval v táboře jinak než „zrádce“ a „katolická svině“.

P. Gedeon vypráví:

„Tři měsíce nato přišel večer ke mně na pokoj muž, o kterém je řeč, a řekl, že je katolík a že se chce vyzpovídat. Já jsem ho bez okolků vyhodil. Řekl jsem mu, aby přišel, až se rozední, aby to všichni viděli. A on to skutečně udělal příští den při rozkazu. Myslí to opravdu upřímně? Pochyboval jsem o tom. Uložil jsem mu přede všemi veřejné pokání, než ho po několika týdnech připustím ke zpovědi. V té době musel v neděli stát před oltářem, aby ho všichni viděli. Když přišel den jeho zpovědi, došlo málem ke skandálu. Chtěl se vyzpovídat veřejně, protože celá léta veřejně pracoval proti Církvi. A to

Síla modlitby

se skutečně stalo před shromážděním celého tábora. Byla to neuvěřitelná věc, když Boží nepřítel v táboře, který léta proklínal Boha a urážel Církev, poklekl před oltářem a prosil o odpuštění. Po něm přišli toho dne i další. Celý tábor mluvil jen o jedné věci, o obrácení tohoto muže. Sestra Jana k tomu ve své poutevně řekla:

To je přece jasné. Každý den jsem se za něho modlila šest hodin!“ (Gedeon Goldmann, *Tödliche Schatten – tröstendes Licht*)

Modlitba znamená moc. Ale tato moc je dána jen pokorným. Bůh „nepotřebuje“ naši moudrost ani naše mnohomluvné modlitby, nýbrž naši připravenost, naši dobrou vůli a především naši lásku. A Bůh vyslyší naše modlitby nikoliv proto, že jsme svatí, nýbrž proto, že miluje pokorného, který při modlitbě nemyslí na sebe.

Velký přírodovědec Blaise Pascal řekl: *Bůh nás miluje nikoliv proto, že jsme cenní, ale jsme cenní, protože nás miluje.*

Obdobně bychom mohli říct: Bůh vyslyší naši modlitbu nikoliv proto, že jsme dokonalí, nýbrž staneme se dokonalými a svatými, protože Bůh vyslyší naši modlitbu, protože Bůh je svatý a činný svatým. To ukazuje následující příběh:

Krátce po teroristických útocích 11. září v New Yorku oběhla celý svět jedna fotografie. Byl to obraz „St. Pauls Chapel“, kostela, který stojí jen 80 m od World Trade Center a přežil atentát zcela nepoškozený. Všechny budovy kolem dokola byly srovnány se zemí, všechna auta byla rozmačkána a spálena. Na hřbitově vedle kostela bylo 50 cm sutí a popela. Ale v kostele nebylo poškozeno ani jedno okno. Nepochybně byla tu ve hře Boží ruka. Farář tohoto kostela Lyndon Harris poskytl tisku pozoruhodné interview. Řekl:

„Bůh uchránil tento kostel jistě nikoliv proto, že jsme lepší nebo světejší než ostatní lidé, kteří zemřeli na druhé straně ulice. Bůh nás uchránil proto, že máme před sebou velký úkol.“

A skutečně tento kostel, který byl jedinou nedotčenou budovou na „Ground Zero“, se stal centrem záchranných prací, kde lidé

obdrželi nejen ošetření, nýbrž také útěchu a povzbuzení v modlitbě a ve mši svaté.

Hledáme-li Boha se správným srdcem, dá se nám nalézt. Pak se nám zjevuje v našem každodenním životě. Pak stále více poznáváme, jak působí v našem životě. Dodejme, že někdy také neobvyklým způsobem, protože připouští také utrpení a kříž. Ale je zde u nás. I v temnotě. A právě když je noc nejtemnější, Bůh je nám nejbliže.

Ruský filozof Solovjev byl jednou jako host v jednom klášteře a jeho rozhovor s jedním mnichem se protáhl dlouho do noci. Chtěl se vrátit do své cely, vyšel na chodbu, kde byly všechny dveře stejné a všechny byly zavřeny. V temnotě se mu nepodařilo najít svou celu. Na druhé straně bylo nemožné i to, vrátit se do cely k mnichovi, se kterým rozmlouval. Nechtěl však v tichu noci nikoho rušit. Rozhodl se, že stráví noc na chodbě kláštera, který se pojednou stal tajemně nehostinným, a ponořen do myšlenek procházel sem a tam.

Noc byla dlouhá a obtížná, ale nakonec uplynula a první ranní úsvit dovolil filozofovi najít bez obtíží dveře jeho cely, kolem kterých tolikrát prošel, ale nepoznal je. A pomyslel si: Těm, kteří hledají pravdu, stává se často právě totéž: Procházejí v životě často docela blízko kolem toho, co nenacházejí, dokud nezejde paprsek slunce. (Hoffsümmer, *Kurzgeschichte II*, 152)

„Dokud nezejde paprsek slunce...“ To znamená, dokud se nám nezjeví Bůh, když ho pokorně prosíme. Protože Bůh se zjevuje právě pokornému v modlitbě, vyzýval Jan Pavel II. teology k „teologii na kolenou“ – což je velké slovo Hanse Urse von Balthasara.

Modlitbou na kolenou se může o Bohu dovědět více než nejchytřejší teologové svým rozumem.

V životopise zakladatele Steyerských misionářů blahoslaveného Arnolda Janssen se vypráví zajímavý příběh. Světec byl na dovolené ve své vlasti v rodném domě, který převzal jeho mladší bratr. Ten byl povoláním kameník. A blahoslavený Janssen pozoroval svého mladšího bratra, jak klečel u hromady kamenů a kladivem půlil kámen za kamenem. Tu řekl starší bratr mladšímu: „*Jene, tak jak ty umíš svým kladivem otevírat kameny, chtěl bych svým slovem otevírat lidská srdce.*“ Dostal tuto úsměvnou odpověď: „*Arnolde, ty asi málo pracuješ na kolenou!*“

Tento základní postoj pokory nám může také pomoci odhlížet od slabostí druhých a zvláště slabostí křesťanů a Církve.

O matce Angelice, zakladatelce televize EWTN se vypráví tato anekdota: Jeden muž jí vyprávěl o svém obrácení, ale řekl, že se nemůže stát katolíkem, protože v Církvi je mnoho pokrytců. Matka Angelika zaplašila jeho obavy: „*Jen to klidně udělejte, o jednoho pokrytce víc nebo méně, to už Církev nerozháže.*“ Konverzí se asi nesmál, ale posluchači jistě ano.

Z-sks-45/2007 přeložil -lš-

Chvála podřízenosti

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešního svátku

Z Egypta jsem povolal svého syna.

Nespokoj se v úryvkem, který slyšíš v dnešním 1. čtení. Třetí kapitola knihy Sirachovcovy stojí opravdu za zamyšlení. Slyšíš v ní jasný ohlas 4. přikázání Desatera, které Mojžíš předal Božimu lidu již o tisíc let dříve. Úctou k rodičům podmiňuje Bůh všechno dobré, co chce udělit člověku jako projev své nejdobrotivější přízně, a má k tomu zajisté nejvážnější důvody.

Důvod, proč Pán chce, aby otec byl ctěn od dětí, spočívá v tom, že instituce rodiny nemá svůj základ zde na zemi, nýbrž v samotném Bohu. To, co má rodina zobrazovat svým společným životem, je sám Trojjediný ve svých vztazích. Bůh tak právě do obrazu rodiny promítl sám sebe. Teprve ve společenství rodiny se vytváří ono prostředí, ve kterém lidské vztahy mohou zobrazovat vnitřní Boží život, ve kterém Otec od věčnosti plodí svého Syna a oba se v nekoněčné vzájemné úctě milují nevýslovnou láskou Ducha Svatého.

Je to proto, že Bůh si přeje, aby se v rodině zrcadlil i jeho otcovský vztah k člověku. Přivedl tě k bytí z nicoty a bezmocnosti, aby tě živilo vědomí jeho nezasloužené a všechno přesahující lásky, abys tak vstoupil do stavu, že i ty ho miluješ a ctíš.

Máš tedy být Božím obrazem nejen svou duchovnou podstatou jako rozumná a svobodná bytost, ale také svým jednáním a svými vztahy. Je to předznamenání, které staví instituci rodiny do nadpřirozené roviny, aby se lidským vztahům vtiskla stopa božské vznešenosti. Ten, kdo přikazuje, musí tak činit s velkou úctou k těm, které Bůh Otec svěřuje jeho spolustvořitelské péči. Ti, kdo jsou povoláni, aby poslouchali, musí tak činit z velké úcty k těm, které si nebeský Otec vyvolil za své spoluvůrce a zástupce. Neúcta k rodičům představuje odmítnutí Božího záměru a je tedy urážkou a zneuctěním samotného Boha a hanobením jeho obrazu: *Kdo opouští otce, jako by se rouhal Bohu, kdo hněvá matku, bude proklet od Hospodina.*⁽¹⁾

Také ze slov svatého Pavla poznáváš, jak je pro nás závazné, abychom v tomto směru byli Božím obrazem: *Vyvolil si nás, jsme mu zasvěceni a miluje nás. Miluje nás navzdory naší lidské nedokonalosti a jako první projevuje vůči nám ustavičně neskonale dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Odpustil nám, proto i my máme odpouštět. Necitíš snad, o jaké krásné rodinné duchovní pohodě zde Pavel mluví? Využij dnešní sváteční příležitost a shromáždí všechny své*

drahé kolem kříže u jednoho stolu. Zadívejte se do očí jeden druhému a obnovte v sobě dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost, podejte si ruce, dokud ve vašem srdci nezavládne pokoj. Zdá se vám to obtížné, nebo dokonce nemožné? Je třeba se vrátit od rozdělujících zbytečností, rozptýlení a maření času ke sjednocující Kristově nauce. Je opravdu ve vašem středu *ve své plné síle?* Mluví a děje se u vás všechno *ve jménu Pána Ježíše Krista?*

Pán dobře ví, že pro člověka zraněného pýchou je největší překážkou vzájemné úcty a lásky neochota k podřízenosti. Není i pro tebe podřízenost něco, čemu se snažíš vyhýbat? Pán ti vychází vstříc tím, že sám na sobě usku-tečnil největší zázrak podřízenosti. Jde tak daleko, že se stává úplně bezmocným a dokonale závislým na péči svých tvorů. Sám spoléhá na to, co pro člověka vložil do člověka: schopnost a ochotu k laskavé a pečlivé rodičovské starostlivosti. Jak vidíš ze situace, kterou líčí dnešní úryvek evangelia, nijak to svým rodičům ani sobě neulehčil. Doprovázej je při jejich náhlém nočním útěku. Sleduj členy této nejsvětější Rodiny, jak se chystají a vydávají na cestu. Kdo z nich se vyhýbá podřízenosti? Syn Boží se podřizuje až neuvěřitelně jako první. Podřízená je i jeho vyvolená Matka, ona první mezi všemi lidmi, která je po Bohu ta nejpřednější, poslouchá pokorně tesaře z Nazareta. A ani Josef, hlava rodiny, není samovládce. I on žije ve vztahu naprosté podřízenosti. Je si vědom, že pouze zastupuje skutečného Otce, a poslouchá bez odmluvy a postesknutí pokyny, ačkoliv nejsou vůbec pohodlné ani příjemné.

Všechna opravdová autorita zde na zemi je autorita zástupná. Čím více ji máš uplatňovat, tím větší potřebuješ podřízenost vůči Tomu, koho zastupuješ. Máš jen propůjčený podíl na autoritě Nejvyššího, kterému proto musíš naslouchat více než kdokoliv jiný. Od Josefa se však také uč pokorné a uctivé službě těm, o které sám Bůh pečuje tím, že je svěřuje do tvé péče. Můžeš-li žít v podřízenosti, děkuj Bohu, že v tom můžeš jít v jeho stopách. Tvoje úloha je lehčí než toho, kdo tě vede. On musí dbát, aby nepřeslechl Boží hlas, a nese odpovědnost za sebe i za tebe. Neztěžuj mu jeho úlohu a projevuj mu úctu a vděčnost, že se tě z Božího pověření ujímá. Podřízenost není ponižující poroba ani rezignace na vlastní osobnost. Je to postavení, které svým životem posvětil sám Bůh.

Bože, ve svaté Rodině jsi nám dal zářivý příklad. Dej, ať ji následujeme v ctnostech všedních dnů.⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Sir 3,16; ⁽²⁾ vstupní modlitba

Liturgická čtení

1. čtení - Sir 3,3-7.14-17

Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn, a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, obcerstvuje svou matku. Synu, ujmi se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žes měl soucit s otcem, započítá se ti (jako náhrada) za tvé hříchy.

2. čtení - Kol 3,12-21

Bratři! Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle. Buďte (za to) vděční. Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno dělejte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. Vy, ženy, buďte svému muži podřízeny tak, jak se to sluší na křesťanky. Vy, muži, mějte svou ženu rádi a nechovejte se k ní mrzoutsky. Vy, děti, ve všem svoje rodiče poslouchajte, jak se to patří u křesťanů. Vy, otcové, nedrážděte svoje děti, aby neztrácely odvahy.

Evangelium - Mt 2,13-15.19-23

Když mudrci odešli, zjevil se Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil.“ Vstal tedy, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: „Z Egypta jsem povolal svého syna.“ Když Herodes zemřel, zjevil se v Egyptě Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do izraelské země, protože ti, kdo ukládali dítěti o život, už zemřeli.“ Vstal tedy, vzal dítě i jeho matku a odebral se do izraelské země. Ale když uslyšel, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se ve městě, které se jmenuje Nazaret, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků: „Bude nazýván Nazaretský.“

Jesličky jsou něco velice jednoduchého. Každé dítě jim rozumí. Skládají se z rozmanitých, různě velkých figurek, ale podstatné je, že všechny jsou zaměřeny k jednomu bodu, na ten se dívají, totiž na stáj, kde Maria a Josef s oslem a vollem čekali na narození Ježíše a klanějí se mu od prvního okamžiku jeho narození.

Tak jako jesličky, tak i celé tajemství Ježíšova narození v Betlémě je velice prosté, proto je také provází chudoba a radost. Není však jednoduché srozumitelně vysvětlit, jak tyto tři věci spolu souvisejí. Ale alespoň se o to pokusme.

Tajemství Vánoc je jistě tajemstvím chudoby a zchudnutí: Kristus, který byl bohatý, stal se pro nás chudým, aby nám byl roven. Z lásky k nám a především z lásky k těm nejchudším. Všechno je tu chudobné, jednoduché a prosté, a proto to není těžké k pochopení pro toho, kdo má oči víry, kdo má víru dětí, jimž patří nebeské království. Tak to řekl Ježíš: „Je-li tvé oko zdravé, je zdravé celé tělo“ (Mt 6,22). Prostota víry osvětluje celý život a umožňuje nám poslušně přijímat velké Boží věci. Víra se rodí z lásky, je to nová schopnost vidění, která vzniká teprve tehdy, když cítíme, jak nás Bůh miluje.

Všechno to shrnuje evangelista Jan ve svém prvním listě, kde popisuje, co Maria a Josef u jesliček zažili: „Co jsme svými očima viděli, na co jsme se dívali, čeho jsme se rukama dotýkali... je Slovo života. Neboť se zjevil Život.“ „A to všechno se stalo proto, aby naše radost byla dokonalá.“ (1 Jan 1,1-3) Je to tedy všechno pro naši radost, pro naši dokonalou radost. Ta radost nebyla jen pro Ježíšovy současníky, ale je to také naše radost: i dnes se stává Slovo života v našem každodenním životě viditelným a uchopitelným a naplňuje nás radostí v našem bližním, kterého máme milovat, na cestě kříže, v modlitbě a v Eu-

Prostota Vánoc

charistii, a zvláště v Eucharistii o Vánocích.

Chudoba, prostota a radost: to jsou prostá základní slova, ale i slova, která nás naplňují obavou a ostychem. Zdá se nám, že to s dokonalou radostí není tak jednoduché, protože máme stále tolik věcí, které nám dělají starosti, a musíme se vyrovnávat s nedobrymi a nespravedlivými situacemi. Jak můžeme uprostřed toho všeho nacházet radost? Ale i s tou jednoduchostí to tak neklape, je mnoho věcí, kterým nemůžeme důvěřovat, tolik těžkých a nepochopitelných věcí. Život nám předkládá tolik sporů: jak se můžeme uprostřed všeho toho těšit z jednoduchosti? A není chudoba jev, se kterým musíme bojovat, aby zmizel z povrchu země?

Dokonalá radost však znamená, že nebudeme sdílet bolest z nespravedlnosti a hladu ve světě, z tak mnohého lidského utrpení. Znamená to prostě jen to, že máme důvěřovat Bohu, vědět, že Bůh o těchto věcech ví, že se o nás stará, že v nás i v druhých probouzí dary, které činí dějiny lepšími. A právě tak se zrodil duch chudoby jako ctnosti: že ve všem důvěřujeme Bohu. V něm prožíváme pravou radost, protože jsme se dotkli Slova života, které uzdravuje z každé chudoby, nespravedlnosti a smrti.

Je-li to všechno svým způsobem jednoduché, musí být také prosté tomu uvěřit. Často slyšíme, že v takovém světě je těžké věřit. Že víra riskuje, že utone v moři lhostejnosti a dnešního relativismu, že je ohrožována a vytlačována nabubřelými vědeckými řečmi o člověku a vesmíru. Není možné popřít, že v takovémto dnešním světě může být obtížné a namáhavé dokazovat rozumovými argumenty, že je přece jen možné věřit.

Nesmíme však zapomínat na to, co řekl svatý Pavel: k víře nám postačí srdce a ústa. Když srdce dotčeno Duchem Svätým, který byl vylit

do našeho srdce v přemíře (srov. Řím 5,5; Jan 3,34), věří, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých, a ústa to vyznávají, budeme zachráněni (srov. Řím 10,8-12). Všechny komplikace, všechny prohlubně, které nás někdy matou, všechno, co přineslo východní a západní myšlení v teologii a filozofii, mohou být dobré úvahy, pokud nezapomínáme, že víra je v podstatě prosté gesto, gesto srdce, které se bezvýhradně odevzdává a hlásá jedno slovo: Ježíš vstal z mrtvých, Ježíš je Pán! Je to tak jednoduché gesto, že nedělá rozdíl mezi učeným a ne-

vzdělaným, mezi osobami, které již mají za sebou cestu očistění, a mezi těmi, které ji teprve musí dokončit. Pán je Pánem nás všech, je plný lásky pro všechny, kdo ho vyzývají.

Oprávněně se jistě snažíme zdůvodnit tajemství víry, která čteme na všech stránkách Písma. Pokusili jsme se je definovat, někdy i různými oklikami. Ale víra je, opakuji, prostá. Je to úkon sebeodevzdání, úkon důvěry, a k této jednoduchosti se musíme stále vracet. Osvětluje nám všechno a umožňuje nám přistupovat k těžkostem života, starostem a úzkostem.

K víře nepotřebujeme mnoho. Potřebujeme dary Ducha Svätého, které nesmí v našem srdci chybět.

Musíme dbát na nečetná, ale zřetelná znamení. Vzpomeňme si

na to, co se stalo u prázdného hrobu: Maria vzlykala: „Vzali mého Pána a nevíme, kam ho položili.“ Petr vstoupil do hrobu, viděl plátna, a nepochopil. Vstoupil Jan, viděl, a uvěřil, jak říká evangelium, protože z malých znamení, která viděl, pochopil, že Pán vstal. Nepotřeboval žádné teologické pojednání, nemusel o tom napsat tisíc stran. Viděl malá znamení, malá jako jesličky, ale to stačilo, aby jeho srdce bylo připraveno porozumět tajemství nekonečné Boží lásky.

Někdy hledáme složitá znamení, a snad i to je správné. Ale k víře postačí i málo, když je srdce otevřené k vanutí Ducha, který nám vlévá jistotu a radost z víry, pocit uspokojení a plnosti. Jsme-li otevřeni pro milost, patříme ke skupině těch, kterým je dáno, aby hlásali základní pravdy, a ty nám umožňují „dotýkat se rukama“ vtěleného Slova. Prožíváme pak, že i na tomto světě je možná dokonalá radost i navzdory všemu utrpení a bolesti, které musíme denně snášet.

Z 30Giorni 11/2006
přeložil -lš-

Když se za ním zavřely dveře věznice, musel se Karel Leisner nejdříve vzpamatovat. Co se vlastně stalo?

Jeho spolupacienti v plicním sanatoriu, kde se léčil několik měsíců, mu jednoho rána vyprávěli o zmařeném atentátu na Hitlera. „Škoda,“ byla jeho reakce polohlasem. A teď to začalo. Ještě ráno výslech, další výslech na radnici s krutým bitím, pak transport do Freiburgu a věznění. Nyní seděl v cele odloučen od světa a od lidí.

Na temné dny od listopadu až do prosince roku 1939 vrhá světlo jeho poznámky, které zapisoval na volné stránky svého malého misálku, tvoří miniaturní deník. Jsou to řádky nesmírné ceny.

Začal své zápisky již 13. listopadu slovy německé písně: „Jsme zde na zemi jen hosté a putujeme bez zastávky s různými těžkostmi do věčného domova. Cesty jsou opuštěné a často jsme sami a na těchto smutných cestách nikdo nechce být s námi. Ale je jeden, který nás provází, je to Ježíš Kristus. Stojí nám po boku, i když všichni na nás zapomněli.“

Další den začínají jeho osobní poznámky:

„14. 11. Jsem naprosto klidný, ano veselý, protože jsem si vědom, že mám naprosto čisté svědomí. A když můžeme stanout před jasným pohledem božského Soudce, co nám mohou lidé ještě udělat? Bože, děkuji Ti za všechna Tvoje dobrodiní, která jsi na mě tak bohatě vylil! Děkuji Ti za dny těžké nemoci a nyní zase za dny nesvobody ve vězení. Všechno má svůj smysl, Ty to se mnou myslíš dobře. Z celého srdce Tě prosím za všechny, kteří to se mnou nemyslí dobře.“

16. 11. Sepsání protokolu na gestapu. Ó svatá Dobrota a Pravdo! Bože, jak dětsky Ti děkuji za Tvé vedení a osvícení! Díky vedení Boží milosti vede se mi tak dobře jako nikdy. Ó vznesená osamělost ve dvou!

Radostné Vánoce ve vězení

Objevené zápisky Karla Leisnera

Karel Leisner se narodil 28. února 1915 v Rees a je mučedníkem dnešní doby. Posledních šest let svého života strávil ve vězení gestapa a v koncentračním táboře. Na následky špatného zacházení zemřel 12. srpna 1945. V koncentračním táboře přijal jáhenské a kněžské svěcení a o svátku sv. Štěpána 1944 sloužil svou první a poslední mši svatou.

17. 11. Ještě nikdy mi nebyly Boží věci tak důvěrně svěřeny. Dny vnější nesvobody jsou vznesené dny vnitřního osvobození pro Boha, který jediný je má zahrada a můj hrad svobody. – Velké čekání je božské umění!

18. 11. Sobotní zvony mi znějí jako něha domova. Včera večer jsem začal nověnu k Panně Marii třikrát zázračně ze Schönstattu o láskyplné osvobození od věcí a jako oběť za naši mládež a za Německo a Boží království. Adveniat!

Neděle 19. 11. Mše svatá se svatým přijímáním – jak velice

je možno ocenit teprve to, co je nám na dlouho odňato. Jak rychle uteklo těch deset dnů! Chtěl bych je nazvat „soukromé vyučování u milého Pána Boha“. Vysoká škola!

Neděle 26. 11. Dnes vrchol a konec nověny. Nádherná neděle vážného ponoření a hluboký prožitek Božího míru. Bohu buď chvála a dík za nesmírná dobrodiní, která mi posílá v krajní nouzi a strádání. Bůh žije! Uzavírám v hluboké kajcnosti a radostném děkování církevní rok. – Z domova přišla pošta. Žijí v Boží útěše! To byla moje velká starost, jak ob-

divuhodně velká jsi, moje Lásko, děkuji Ti.

Neděle 2. 12. V jasu a radosti, v bezmezném důvěře v Boha začínám nový církevní rok. Kriste, Tobě patří můj život bez výhrad; to, co děláš se mnou, můžeš určovat jenom Ty. Je advent, doba bdění a očekávání Pána.

25. 12. – Vánoce 1939 – ve vězení! Nádherné Vánoce! V předvečer krátká slavnost. – Klaním se na kolenou u jesliček... chlapec mi je udělal. – Prostrírám stůl s dary. Přebohatý! Všem odpouštím z celého srdce. Odevzdání Spasiteli: zcela a bez výhrad. – Balíček jablek od NN mi udělal zvláště velkou radost. – V malé kapli... mše svatá – svatá noc! Zpíval jsem jakoby děkan Janovo evangelium. – Jak velká radost! Tichý den obnovy.“

Zde jeho zápisky končí. Na jaře 1940 byl přes věznici v Manheimu převezen do koncentračního tábora v Sachsenhausenu.

Překlad -lš-

Pojďte ke mně, pospěšte mi vstříc. Spěch nesnáší žádné břemeno. Vezměte si jen malý balíček: lásku svého srdce. To není žádná přítěž, naopak, udělá vás lehkými a okřídlenými. Existuje láska bez touhy? Nebyl celý váš advent jedinou milostnou touhou po mně, lásce vašeho srdce?

A já jsem na vás čekal již tak dlouho! Přitahoval jsem vás svou láskou, protože jste mě nemohli vidět, ani slyšet, ani poznat. Moje láska měla nejdříve otevřít vaše oči, vaše uši, všechny vaše smysly, aby mohl roztát ten poslední led a odpadly poslední škraloupky, které ještě bránily setkání našich srdcí.

Nyní mě můžete poznat jako svého Spasitele, jako naplnění vaší touhy, jako Lásku, která se chce v každém z vás narodit, aby pak mohla být stále s vámi a ve vás.

Ó svatě a blažené naplnění! Ó Lásko, která spojuješ srdce v míru a radosti věčných Vánoc!

*Sestra Františka
od Ukřižované Lásky*

VÁNOČNÍ KÁZÁNÍ SV. ŘEHOŘE NAZIÁNSKÉHO

Ptáš se, z jakého důvodu sestoupil Bůh tak hluboko, že by naše víra mohla zaváhat, zda On, nepochopitelná, nedomyslitelná a nevy-slovitelná Bytost, která přesahuje všechny vznešenosti a výsosti, se skutečně tak odě-la do ubohého pláště lidské přirozenosti, že do tohoto spojení s lidskostí byly vtaženy ze soucitu i jeho nekonečné síly? Na to můžeme dát snadnou odpověď, která se odvolává na Boží velikost. Ptáš se tedy po důvodu, proč se Bůh chtěl narodit mezi lidmi. Když škrtneš z našeho života dobrodiní, která nám Bůh udělil, sotva najdeš ještě něco, co by tě mohlo vést k poznání Boha; neboť z dobrodiní, která jsme přijali, mluví k nám náš Dobrodin-ec. Když zaměříme svou pozornost na do-bra, která nám byla udělena, musíme z toho vyvodit závěr směrem k Bytosti a smýšlení Toho, který nám je sesílá. Jestliže jsi nyní našel cestu, že Boží láska k nám lidem je tím zvláštním znakem božské Bytosti a božské-ho smýšlení, tak jsi také našel důvod, po kterém se ptáš, znáš příčinu, proč Bůh spěchal mezi lidmi. Naše nemocná přirozenost potřebovala lékaře, padlý člověk potřeboval toho, kdo by ho pozvedl, propadlý zkáze potřeboval znovuoživovatele, ten, který přerušil svá pouta s dobrem, potřeboval toho, kdo by ho přivedl zpět k dobru. Temnotou zahalený toužil po příchodu světla, zajatý toužil po svém zachránci, utlačený po svém spasiteli, zotročený po tom, kdo ho vykoupí. Jsou to snad drobné a nevýznamné věci, které mohly rozhodnout o tom, že Bůh sestoupil jako lékař lidské přirozenosti, když se lidstvo nacházelo v tak žalostném a ubohém stavu?

Stabat Mater gaudiosa

Stabat Mater gaudiosa
Luxta foenum gaudiosa
Dum iacebat parvulus.

Stála Matka převznešená,
nad jeslemi potěšena,
v kterých leží její Syn.

Cuius animam gaudentem,
Laetabundam et ferventem,
Pertransivit iubilus.

V její duši přebáženou,
božským štěstím zaplavenou,
vniká jas až do hlubin.

O quam laeta et beata
Fuit illa immaculata
Mater Unigeniti.

Jak je šťastná, jásající
Matka vroucně milující,
naplněná v radosti.

Quae gaudebat et ridebat,
Exultabat, cum videbat
Nati partum inclyti.

Jak se blažeností chvěla,
na Synka když svého zřela,
pohroužena ve štěstí.

Quis est, qui non gauderet,
Christi Matrem si videret
In tanto solatio?

Kdopak by se neradoval,
když tu Matku pozoroval,
jak velmi je blažená.

Quis non posset collaetari,
Christi Matrem contemplari
Ludentem cum Filio?

Kdo by nesdílel to štěstí
Matky, která vedle jeslí
usmívá se na Syna?

Pro peccatis suae gentis
Christum vidit cum iumentis
Et algori subditum.

Pro hřích těžký lidu svého
vidí Syna maličkého,
jak je chladu podroben.

Vidit suum dulcem Natum
Vagientem, adoratum,
Vili diversorio.

Novorozeně své vidí,
nepřijaté mezi lidmi,
z útulku je vypuzen.

Nato Christo in praesepe
Coeli cives canunt laete
Cum immenso gaudio.

Při Kristově narození
nebe je u vytržení,
slavně pějí andělé.

Stabat senex cum puella
Non cum verbo nec loquela
Stupescentes cordibus.

Stařec s čistou pannou stojí,
promluvit se přitom bojí
nad Dítětem na seně.

Eia Mater, fons amoris,
Me sentire vim ardoris
Fac, ut tecum sentiam.

Matko Páně, lásky zdroji,
ať mě úžas s tebou spojí,
dej mi podíl v radosti.

Fac, ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum
Ut sibi complaceam.

Dej, ať srdce láskou plane,
Dítě ctíti neustane,
aby došlo milosti.

Stála Matka převznešená

Sancta Mater, istud agas,
Pone nostro ducas plagas
Cordi fixas valide.

Tui Nati caelo lapsi,
Tam dignati foeno nasci
Poenas mecum divide.

Fac me tecum congaudere
Jesulino cohaerere
Donec ego vixero.

In me sistat ardor tui
Puerino fac me frui
Dum sum in exilio.

Hunc ardorem fac communem,
Ne facias me immunem
Ab hoc desiderio.

Virgo, virginum praeclara,
Mihi iam non sis amara,
Fac me Parvum sapere.

Fac, ut portem pulchrum Fortem,
Qui nascendo vicit mortem,
Volens vitam tradere.

Fac me tecum satiari,
Nato tuo inebriari,
Stans inter tripudia.

Inflammatum et accensum
Obstupescit omnis sensus
Tali de commercio.

Fac me Nato custodiri,
Verbo Dei praemuniri,
Conservari gratia.

Quando corpus morietur,
Fac, ut animae donetur
Tui Nati visio.

Amen.

(Auctor anonymus)

Matko, v mukách Syna tvého,
pro mě v jesle vloženého,
dej, bych také účast měl.

Rozděl se mnou krutou nouzi,
kterou Syn tvůj této noci
pro mé viny vytrpěl.

S tebou chci se radovati,
Jezulátko kolébatí,
dokud budu naživu.

Ať tvá láska ve mně plane,
Dítě mou se spásou stane
ve vyhnanství pozemském.

Dej, ať všem tu lásku nosím
a ať nikdy, o to prosím,
nevychasne v srdci mém.

Nade všechny slavná Panno,
bez odporu buď mi přáno
Jezulátko objímat.

Dej mi nosit Spasitele,
který přišel v lidském těle
mrtvým život rozdávat.

Ať se jak ty uchvácený,
Narozeným opojený,
nořím v radost nesmírnou.

Srdce láskou zanícené,
smysly krásou opojené
žasnou nad tou výměnou.

Ať mě Jezulátko chrání,
dopřeje mi do skonání
setrvání v milosti.

Až pak jednou tělo skoná,
dej, ať duše bezúhonná
patří na ně s vděčností.

Amen.

(Neznámý autor)

Dante Alighieri

HYMNUS NA MATKU BOŽÍ

*Panno a Matko, Dcero svého Syna,
ze všech tvorů největší a též nejpokornější,
věčného úradku ty předurčený Cíli,
jen skrze Tebe lidská přirozenost
nabyla tak velké vznešenosti,
že Tvůrce sám se pranic nezastyděl
být lidským tvorem ve Tvém čistém těle,
kde se rozhořela ona láska,
skrz jejíž žár nám v tomto věčném míru
vykvetl zde ten nejkrásnější Květ.
Jsi nám poledním světlem lásky k bližním,
zde dole naděje jsi vždy tím
nejživějším zdrojem.*

*Když totiž všude zavládlo hluboké mlčení
a noc ve svém běhu byla v půli cesty, tvé vše-
mohoucí Slovo se náhle sneslo z královského
trůnu na nebesích doprostřed země odsouzené
k záhubě. (Mdr 18,14-15)*

*Boží Syn v plnosti času, stanovené podle ne-
vypytatelného úradku Božího, vzal na sebe při-
rozenost lidí, aby je smířil s jejich tvůrcem...
Plesající andělé při narození Pána zpívají „Slá-
va na výsostech Bohu“ a oznamují na zemi po-
koj lidem, ve kterých má Bůh zalíbení. (Sv.
Lev Veliký, papež)*

*Maria je příčinou naší radosti, protože nám
darovala Ježíše. I my můžeme být pro druhé pří-
činou radosti, když jim darujeme Ježíše. Lidé
dnes hladoví po Ježíši více než kdykoliv jindy.
On je jedinou odpovědí, jestliže chceme mír
na tomto světě. (Matka Tereza)*

V letech 1992-1993 sem byli pozváni na letní misie poprvé bratři a sestry Rodiny Panny Marie. Tehdejší apoštolský administrátor pro Kazachstán a střední Asii Mons. Jan Pavel Lenga nám potom v roce 1994 svěřil tuto farnost, kterou jsme ihned zasvětili Panně Marii. Jaká to byla radost pro mnoho těchto ruských Němců! „Konečně nám někoho poslali!“ říkali často. Mezitím se však většinou vystěhovali a naše farnost se stala mnohonárodní.

Jeden kněz, jeden bratr a čtyři sestry ze čtyř různých zemí se zde pravidelně starají o Ščerbakty a dalších dvanáct dědin. Při naší práci se nám lopata může stát životně důležitým nástrojem na odhrnování sněhu, když cestou na katechezi uvázneme při teplotě -40 °C. V dědinách vládne velká chudoba a z mnoha lidí se stali skuteční umělci života v boji o přežití. Koho by potom překvapilo, že k naší bráně přicházejí lidé s nejrůznějšími prosbami! Mnozí mají ve tváři vepsanou beznaděj. Sotva se najde rodina, kde by nikdo nepil! Tak v naší pastoraci zabírá důležité místo starostlivost o nužné.

V poslední době nás prosí o pomoc stále více kazašských muslimů, ba i nevěřících. Samozřejmě, že chceme pomáhat i jim. Tím způsobem přispíváme k pokojnému soužití národů v této oblasti.

V zimním období nás lidé často prosí o uhlí a o dřevo. Zima zde trvá šest měsíců. Dlouhé týdny vládne teplota -30 °C a celé rodiny jsou nuceny prožít zimu v jediné místnosti. Na zaplacení dřeva je třeba věnovat tři měsíční platy, ale většina zdejších lidí je nezaměstnaná.

Těm nejchudobnějším pomáháme nejrůznějšími způsoby splácet účty za elektrický proud. Často za námi přicházejí a prosí o svíčky, protože jim odpojili elektrinu a sedí doma v tmě. Někdy se nám podaří poskytnout jim užitečnou pomoc

začátek tím, že jim koupíme krávu nebo ovce, aby si pak dokázali zabezpečit svou vlastní existenci. Ale jinak jsme to my, kdo jsou obdarováni, když jim můžeme přinášet útěchu a pomoc pro duši a můžeme je připravit na křesťanskou smrt. Jen díky vaší podpoře, milí dobrodinci, se nám daří zajišťovat léky, které jsou velmi drahé, nebo jim dokonce zajistíme operaci, kterou si nemohou dovolit a která jim zachrání život.

Naše vztahy s místním sociálním úřadem jsou velmi dobré. S radostí se podělíme s ním i se státním dětským domovem o oblečení, obuv, hygienické potřeby, matrace, hračky, prostě o všechno, co nám ze Západu posíláte.

V roce 1995 jsme otevřeli dětskou kuchyni

Celé rodiny jsou nuceny prožít zimu v jedné místnosti

Ščerbakty - „kazašský Betlém“

Na rozsáhlém území na severovýchodě Kazachstánu v arcidiecézi Astana nedaleko sibiřských hranic leží Ščerbakty, kde si už v roce 1979 dali zaregistrovat první katolickou farnost ruskí Němci vyhnání z Povolží.

Opětovně se přesvědčujeme, jak otřesné jsou bytové podmínky mnoha rodin a jak jsou vděční, když převezmeme náklady na opravu domů nebo jim pomůžeme najít lepší bydlení.

Zvláště nám leží na srdci děti a mladí, proto jsme se v průběhu let stali „dětskou farností“, kterou náš diecézní biskup Mons. Tomáš Peta nazývá „kazašský Betlém“.

Všechno to začalo čtyřmi hladovými dětmi, které pravidelně přicházely žebrať o chléb. V roce 1995 jsme otevřeli dětskou kuchyni, abychom děti uchránili před kradením. Nyní zde dostává jídlo stovka dětí a pro mnohé z nich se stala dětská kuchyně útočištěm a domovem. Je to pro nás velká výzva, abychom dokázali být těmto mladým ot-

cem i matkou zároveň. Při sportovních hrách i hře na hudební nástroje se snažíme využít každou příležitost, abychom je formovali i po lidské stránce. Vždyť v domácích poměrech se sotva naučí vzájemné ohleduplnosti, poděkování a odpuštění.

Před každým jídlem se s dětmi modlíme. Muslimské děti to dělají po svém. Mše svatá a náboženské aktivity jsou samozřejmě dobrovolné. Ale malí Kazachové naslouchají se zájmem četbě z Pisma svatého a příběhům ze života svatých.

Prostřednictvím dětí našla víru

Už od roku 2003 nám pomáhá při službě chudým Nataša Almuchametová, která pochází z Německa. Je nám blízká jako sestra. Její dvě děti Sarina a Marat (z prvního anulovaného manželství, které uzavřela s alkoholikem) pomohly najít cestu k víře nejen své matce, ale i dvěma mladším nevlastním sestrám z druhého manželství, Almiře a Dinaře.

Všechny děti přicházejí již čtyři roky do dětské kuchyně a dvě starší, které už byly pokřtěné jako pravoslavné, se začaly horlivě modlit, aby byla pokřtěna i jejich maminka a aby dala pokřtít i sourozence. Zdálo se, že to nebude možné, protože druhý Natašin manžel byl muslim. Nataša, která zatím o víře nic nevěděla, se přesto otevřela Boží milosti a stále více si přála patřit ke katolické církvi. Živě se zajímala o všechno, co se týká Boha, a už před křtem jsme ji často viděli, jak se dlouze a tiše modlí před Nejsvětější Svátostí.

Pak přišel den (26. 6. 2005, byly to právě její narozeniny), kdy šťastná Nataša se souhlasem manžela muslima přijala

svátost křtu. Spolu s ní byly pokřtěny i její dvě nejmladší dcery. Obě děvčata se na křest velmi těšila a ta menší čtyřletá se několik dnů před křtem při ranním vstávání ptala: *Maminko, jsem už pokřtěná?*

Takový svátek byl pro nás velkou útěchou a radostnou slavností, tím více, že měl své pokračování. Natašina matka 80letá Kateřina, která patřila k baptistům, nám v květnu 2006 řekla: *Po křtu*

Nataša se svými dcerami, Sarinou a Marat

mé dcery jsem přečetla všechny její knihy o Panně Marii a v srdci jsem stále lépe chápala, že Maria není obyčejná žena, ale že si ji vyvolil Bůh, aby nám přinesla Vykupitele. U baptistů jsem se již necítila dobře, protože jsem nedovedla pochopit, proč nechtějí přijmout Panu Marii. Matka přece patří do rodiny. A když babička viděla, jak se její dcera a vnoučata modlí růženec, byla si zcela jistá: Chci být tam, kde je Maria a celá moje rodina. Je to prostě pěkné, když patříme všichni do JEDNÉ Církve. Od Vánoce 2006 chodila 80letá Kateřina na hodiny náboženství a na podzim 2007 přijala křest.

Díky, milý Toliku!

Už několik roků jezdíme každou neděli odpoledne přes kazašskou step do Malinovky, abychom tam zanesli věřícím svaté přijímání a pomodlili se s nimi. V létě 2004 jsme tam poznali babičku Galu a jejího 38letého těžce postiženého syna Tolika.

Když jsme poprvé vstoupili do jejich malého domku, byli jsme hluboce dojatí. Jako hromádka neštěstí ležel Tolik v lůžku, neschopný hýbat se. I když mu zmrzačené končetiny působily velkou bolest, usmál se na nás. Jeho matka viditelně trpěla se svým synem. Kromě toho několik dní předtím zemřel její manžel. Se slzami v očích nám vyprávěla, že Tolik zvyklý na otcovo ošetřování nedokázal pochopit, proč už nepřichází. *Odmítá každou pomoc a čeká, až přijde otec, aby ho umyl, oholil a přinesl mu čaj a keksy. Až po třech měsících po dojemném snu, kde se setkal se svým otcem, dokázal Tolja, jak jsme ho nazvali, smířit se s jeho odchodem.*

Matka byla sice v mládí pokřtěná, ale vyrostla bez hlubšího poznání své pravoslavné víry. S pomocí P. Bonaventury pochopila, že svoje utrpení, a dokonce i to minulé, a bylo ho v jejím životě mnoho, může obětovat Ježíši, že každá bolest spojená s Ježíšovým utrpením se stane nekonečnou hodnotou. Překvapeně řekla: *To mi ještě nikdo neřekl, že utrpení se dá obětovat. Když se P. Bonaventura zeptal Tolika, zda chce obětovat Bohu*

Babička Gala a její těžce postižený syn Tolik

svoje utrpení za záchranu duší, bez váhání řekl: *Ano!*

Tolja byl jako beránek. Stále se usmíval. Když jsme ho navštívili, na každého se podíval a řekl: *Mám tě rád!*

Potom se s námi modlil a těšil se, když jsme mu zazpívali nějakou píseň. Když se necítil dobře, díval se na obraz milosrdného Ježíše, který jsme mu dali jako dar. Nikdy si nestěžoval. Vycházel z něho velký pokoj a často nás zahanbovala jeho odevzdanost, s jakou snášel všechny bolesti. Matka se od něho nehnu-la. Zemřel ve věku 40 let.

Nechceme ho „prohlašovat za svatého“, ale jsme přesvědčeni, že ze skrytého utrpení tohoto láskyplného člověka vzešlo

mnoho požehnání pro Malinovku i pro celou naši kazašskou misi. Jak zde museli mít Tolju rádi, o tom nás přesvědčily děti, které šly k prvnímu svatému přijímání, a když se dověděly, že Tolja umírá, chtěly být u něho.

Po Tolikově smrti žije Gala sama. Dobře připravená přijala v roce 2006 ve věku 70 let první svaté přijímání. Má dobré srdce a pevnou víru a naučila se důvěřovat Bohu a jeho všemohoucí lásce.

V létě 2006 řádila ve stepi strašná bouřka. Několik pastýřů přišlo o život. Gala prožila také něco neobyčejného. Vyprávěla nám o tom v kostele:

Byla strašná bouřka a náhle stála ve dveřích sousedka: U mě udeřil kulový blesk! Přes zásuvku. Krouží kolem stěn a nemůže najít cestu ven. Vzala jsem nádobu se svícenou vodou a běžela jsem k ní. Uviděla jsem velkou ohnivou kouli, která kroužila kolem stěn, a dostala jsem strach. Něco podobného jsem ještě neviděla. Ve strachu jsem se začala modlit: ‚Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno tvé...‘ a zároveň jsem svícenou vodou kropila všechny stěny. Tu jsme uslyšely strašnou ránu. Blesk prorazil zeď a náhle byl venku. Řeknu vám, na vlastní oči jsem zažila Boží pomoc.

Gala je moudrá žena se zdravým selským rozumem. Věděla, že když se voda dotkne elektřiny, je nebezpečná. Ale v tom okamžiku hledala pomoc u Boha a jen jemu důvěřovala.

*Z Vítazstvo srdca 57/2007
přeložil -lš-*

Slavnost v místním kostele

26. prosince – svatého Štěpána, prvomučedníka

Mluvit o svatém Štěpánu mohou někteří čtenáři pokládat za nošení dříví do lesa. Vše je obsaženo ve Skutcích apoštolů. My však tentokrát nechceme hovořit o jeho životě, ale o jeho hrobu, který se mimo všechnu pochybnost nachází v Bet Gemal, v salesiánském ústavu západně od Jeruzaléma. Chceme vám tuto historii vyprávět tak, jak ji vyprávíme každý rok desítkám a tisícům návštěvníků, kteří k nám přicházejí, protože je přilákalo krásné panoráma a také vykopávky, které se provádějí na našem pozemku, a konečně krásný kostel z roku 1930, zasvěcený sv. Štěpánu.

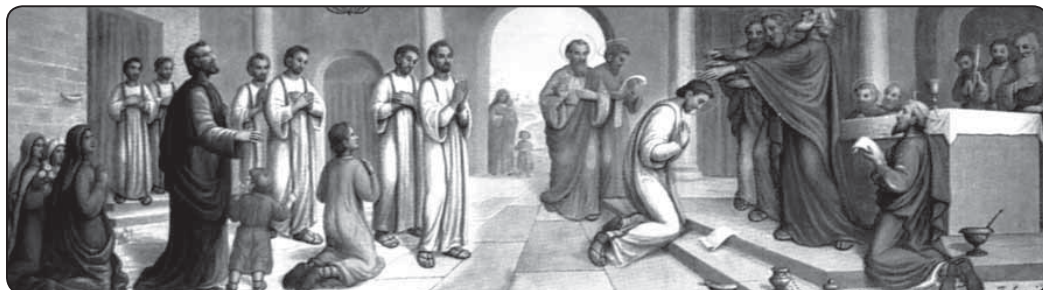
Je třeba si všimnout dvou jmen a dvou letopočtů: Kvargamla v roce 415 a Bet Gemal v roce 1916.

Začneme tím prvním, kdy kněz jménem Lucianos ve farnosti zvané Kfargamla posílá dopis církvím na východě i na západě, ve kterém s radostí oznamuje nález hrobu prvomučedníka Štěpána spolu s hrobem Nikodéma (srov. Jan 3), Gamaliela, významného člena velerady a Nikodémova strýce, a jednoho z jeho dvou synů.

Dopis začíná takto: „Lucianos, který potřebuje Boží milosrdenství, kněz Boží Církve, která se nachází v místě Kfargamla na území Jeruzaléma, svatě Církvi a všem svatým, kteří jsou v Kristu na celém světě. Zdraví vás v Pánu.“

Jdi k biskupu Janovi

Lucianos pokračuje vyprávěním, že 3. prosince roku 415, zatímco spal v blízkosti baptisteria svého kostela, zjevila se mu osoba vysoké postavy, oděná jako kněz a v plášti se šperky a znamením kříže, která mu řekla: „**Jdi do města jménem Elia (tj. Jeruzalém) k biskupu Janovi: „Jak dlouho ještě máme být uvěz-**

nění a nikdo nám neotevívá? Je absolutně nutné, abys v době své biskupské služby vynesl na světlo tělesné ostatky, které leží opuštěné a zapomenuté. Nemám starost jen o sebe, ale také o ty, kteří jsou pohřbeni se mnou a jsou svatými, hodnými úcty.“

Na otázku, kdo je, odpověděl: „Jsem Gamaliel, který vyučoval Pavla, Kristova apoštola, a vyučoval jsem v Jeruzalémě Zákon. Vedle mne se nachází Štěpán, který byl pro víru v Judeji ukamenován za Jeruzalémem u Severní brány, odkud vede cesta k údolí Cedron. Tam bylo na svatých polích položeno Štěpánovo tělo ve dne i v noci bez pohřbení, asi proto, aby ho sežrala divoká zvěř. Ale z Boží vůle se ho žádné zvíře nedotklo, žádná šelma, žádný pták, žádný pes. Já Gamaliel, který jsem Štěpána velice obdivoval a chtěl jsem být přidružen k jeho víře, poslal jsem za ním tajně své sluhy, aby od-

dle Štěpána: byl to jeho synovec Nikodém, kterého pokřtili Petr a Jan (které potom hájil), a proto musel podstoupit v Judeji pronásledování.

Nakonec mluvil o svém synu Abibosovi, který spolu s ním přijal křesťanství, zatímco jiný syn a manželka zůstali židy a byli pohřbeni v rodném kraji manželky.

Gamalielovo zjevení se opakovalo ještě dvakrát, protože Lucianos chtěl mít jistotu, že jde o nebeské vidění a nikoliv o přelud.

Potřetí po ostré výtce pro svou nevíru rozhodl se Lucianos vyhledat hrob podle daných pokynů a skutečně nalezl hrob nedaleko od kostela, vedle kterého bydlel.

Ostatky čtyř osob – Štěpána, Nikodéma, Gamaliela a Abibose – byly podle nařízení biskupa Jana dopraveny do Jeruzaléma a uloženy v kostele Svaté

Návštěvníkům pak vyprávíme dějiny Svaté země, to, jak Peršané v roce 614 zbořili všechny chrámy v Palestině, od nejmenších až po největší s výjimkou chrámu Narození (jeden ze tří chrámů, které dala postavit ve Svaté zemi Helena, Konstantinova matka; další dva jsou chrám Svatého hrobu a chrám na Olivové hoře), protože na jedné stěně byli zobrazeni tři mudrci, oblečení jako Peršané. Také kostel v Kfargamle byl zbořen stejně jako mnoho jiných kostelů na historických biblických místech Starého i Nového zákona.

Dílo Dona Antonia Belloniho

Nyní se přeneseme do roku 1850. Don Antonio Belloni, italský kněz latinského patriarchátu v Jeruzalémě, založil kongregaci Svaté Rodiny na pomoc sirotkům s centrem v Betlémě. Pak koupil velký pozemek v muslimské vesnici Bet Gemal na úpatí

vezli Štěpánovo tělo v mém voze do Kfargamly, což znamená Gamalielův statek. Řekl jsem jim, že ho mají uložit do mého hrobu a zařídit všechno potřebné na moje náklady.“

Gamaliel pokračoval v určení toho, který byl pochován ve-

Matky Siónské, v chrámě Večeradla. Lucianos se musel spokojit s částí těchto relikvií. Ty byly uloženy do mauzolea, které dal biskup Jan pořídit, aby je uchránil před zkázou.

Až potud tedy dopis Luciana.

judských hor v sousedství roviny Šefela (ve Starém zákoně zde přebývali Filištinští). Umístil zde několik rodin a vybudoval velký dům, ve kterém je nyní sirotčinec a zemědělská škola.

V roce 1891 se Don Belloni stal salesiánem a jeho do-

my (Betlém, Bet Gemal, Cre-
misan a Nazaret) připadly sa-
lesiánům.

V roce 1916 v Bet Gemal za-
čala na pozemku přiléhajícím
k sirotčinci výstavba lázni. Sot-
va se začalo s výkopem, objevi-
ly se mozaiky. P. Maurizio Gis-
ler, švýcarský benediktin z klá-
štera Zesnutí na hoře Sión, přišel,
aby vykopávky zhodnotil. Moza-
iky odpovídaly stěně byzantské-
ho kostela z V. století.

Salesiáni a P. Gisler na zá-
kladě znalosti Lucianova dopisu
dospěli k závěru, že názvy míst
Kfargamla a Bet Gemal mají stej-

ny. Z počátku tomu však zřejmě
bylo jinak, protože struktura od-
povídala přesně byzantským roz-
měrům. Hypotézou Dona Struse
bylo, že se jedná o mauzoleum
významné nebo svaté osobnos-
ti. Také Don Strus věřil, že na-

laiky, bylo možné pro experty.
A opravdu, Don Strus přivedl
do Bet Gemal před třemi roky
otce Puecha, odborníka na star-
ověké epigrafy z Biblické školy
v Jeruzalémě. Ten pomocí speci-
ální pasty a papíru získal ne-

Poselství svatého Štěpána

V kostele v Bet Gemal na-
hoře v apsidě je obraz Krista
na kříži a u jeho nohou Pan-
na Maria a svatý Jan. Nad kří-
žem je umístěn nápis s velkým
písmem: „Pater, dimitte illis“ –
„Otče, odpusť jim.“ Náš spolu-
bratr Don Domenico Dezzutto,
který je ve svých 84 letech stále
mladík, na konci výkladu skupi-
nám malých i velkých návštěvní-
ků říká: „Všichni potřebujeme,
aby Bůh odpustil nám a my od-
pustili jeden druhému.“ Je to po-
selství svatého Štěpána, který je
pronesl slovy: „Pane, nepřičítej
jim tento hřích!“ Je to poselství,
které chceme předávat návštěv-
níkům. Salesiáni ve dvacátých
letech minulého století ve svém
nadšení, že našli hrob sv. Štěpá-
na, chtěli vybudovat velikou sva-
tyni zasvěcenou „Křesťanskému
odpuštění“. Obdrželi již souhlas
Svatého stolce, ale pak z mno-
ha důvodů upustili od projektu
a spokojili se se současným kos-
telem, který je krásný, ale skrom-
nějších rozměrů.

Jistěže, na tomto Středním
východě se na prvních stránkách
novin stále znovu objevuje potře-
ba odpuštění. Někteří lidé říka-
jí, že zde nikdy nebude mír, pro-
tože dva národy, které jsou zde
v konfliktu, si nemohou odpus-
tit, protože nemají tradici a kul-
turu odpuštění. A pro nastolení
míru je také zapotřebí odpuště-
ní, jak říkal Jan Pavel II.: „Ne-
ní míru bez spravedlnosti a ne-
ní spravedlnosti bez odpuštění.“
Kéž Pán na přímlyvu sv. Štěpá-
na pohne myslí a srdcem těch-
to národů a dá jim mír.

Z *Maria Auxiliatrice* 11/2006
přeložil Jš-

ný význam: „Bet“ (dům), „Kfar“
(usedlost). Vzdálenost 30 km od-
povídala údají Luciana.

Přesvědčení, že našli hrob
svatého Štěpána, vybudovali zde
salesiáni v roce 1930 nad obno-
venou mozaikou kostel stejných
rozměrů, jako byl onen původní,
a nazvali ho Chrám svatého
Štěpána.

Ne všichni však přijali totož-
nost Kfargamla s Bet Gemal.
Největšími odpůrci byli domini-
káni (P. Lagrange, P. Abel a dal-
ší) z Biblické školy v Jeruzalé-
mě, kteří se zasazovali za jiné
místo, 30 km severně od Jeru-
zaléma. Spor nakonec dopadl
ve prospěch Bet Gemal. Uvi-
díme, jak.

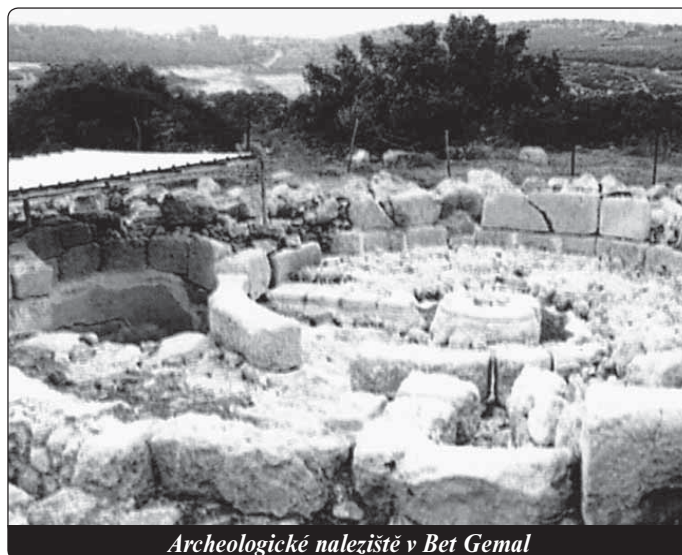
Na podzim roku 1999 Don
Andrea Strus, polský salesián
a profesor na Papežské salesi-
ánské univerzitě (UPS) v Římě,
který předčasně zemřel v roce
2005, začal s archeologickými
vykopávkami v oblasti zvané Jil-
jil, která je také v našem vlastni-
ctví a je asi 300 m vzdálena od na-
šeho domu. Zde byly nalezeny
zbytky rotundy, která naposledy
sloužila jako lis na vinné hroz-

šel onu rotundu, kterou dal po-
stavit biskup Jan v Kfargamle,
aby zde uložil relikvie svatého
Štěpána. Ale jak tuto hypoté-
zu dokázat?

Slovo odborníka na epigrafy

Blízko rotundy byl před třemi
lety nalezen architráv (kamenný
blok) s vytesanou tabulkou. Ta-
bulka, na které byl nápis, byla
však značně poškozena a pou-
hým okem nebylo možné ji pře-
číst. To, co bylo nemožné pro

gativ tabulky, který studoval ně-
kolik měsíců. Výsledek zveřej-
nil v *La Revue Biblique*. Stalo
se tak k velké radosti nás v Bet
Gemal a také Dona Struse ještě
před jeho smrtí. Nápis totiž zní:
**DIAKONIKON STEPHANOU
PROTOMARTYROS.** „Diako-
nikon“ znamená místo pro ulo-
žení ostatků. Můžeme tedy tvr-
dit beze všech pochybností, že
Bet Gemal a starověká Kfarga-
mla jsou místem prvního ulože-
ní ostatků sv. Štěpána.

Archeologické naleziště v Bet Gemal

Unavení a promrzlí přišli před táborová vrata. Celý den pracovali v bouři a mrazu. Nyní čekají jako stádo, které se tiskne k sobě, aby se tak trochu chránilo před severákem, který zvedá sníh a malé ledové krystaly ze stepi. Vrata se otevřela a stráž počítá příchozí. Asi si neuvědomuje, že utéci odtud znamená jistou smrt. Se svěřenými pažemi vystupují na hromadu sněhu, aby pak zmizeli v temných dírách. V sibiřské stepi se bojuje o život v podzemních dírách, protože baráky či jiné lehčí budovy tu neposkytují žádnou ochranu. Těžký vzduch zatížený lidskými pachy zavane příchozím v ústretu. Je to tu svět sám pro sebe, směs všech možných jazyků: Rusové, Japonci, Maďaři, Italové, Estonci, Litevci i němečtí váleční zajatci. Ti všichni jsou v očích bolševické moci zločinci. Každý má na krku ten nejtěžší trest – 25 let tábora.

Je tu jeden inženýr z Moskvy, kterému se krátce před dokončením zřítíla stavba, protože se při ní praktikovala stachanovština. I když před tím varoval, stal se obětním beránkem. Nyní je zde.

Je tu jeden ruský důstojník, který byl až do konce války na západní frontě. R. 1948 přišel do Leningradu a divil se, že soudruzi i přes všechny Stalinyvy sliby stále ještě stojí frontu na chleba. Pomyslel si a řekl nahlas: „Tak kdo vlastně vyhrál tu válku?“ Jako na poděkování od své vlasti je tu nyní s námi.

A tak tu bydlíme, lidé různých národností, které svedla ta strašná válka dohromady, přátelé i nepřátelé. Hranice národního sebevědomí padly. Vnucené utrpení a každodenní strádání všechny sblížilo.

Dnes je Štědrý den. Jak zvláště to zní v našich uších. Je to už dávno, co jsme slavili Vánoce v kruhu svých milých. Pro některé z nás je to už osm let. Jeden bodlák, který byl vytržen kdesi ze sibiřské stepi, slouží jako vánoč-

Sibiřské Vánoce

V ruském zajateckém táboře o Vánocích 1949

ní stromek. Kamarádi ho zdobí. Ušetří kousek ze skoupé dávky chleba a dělají hvězdičky a kuličky, které zabalí do staniolu. Bůh ví, kde k němu přišli. Je tu dokonce i pár malých svíček.

Někteří se pokoušejí zpívat Tichá noc, svatá noc. Ale moc se to nedaří, hlas mrzne v hrdle. Ta strašná válka skončila už před čtyřmi lety. Jeden německý kamarád si vzpomněl na slova evangelia: „Za onoho času vyšel rozkaz od císaře Augusta...“ Náhle všechno ztichlo a v temném podzemním bunkru zní radostná zvěst, které většina nerozumí, ale všichni cítí ze způsobu přednesu, že se děje něco zvláštního a slav-

nostního. Všichni slezou z pryččen a se zatajeným dechem naslouchají řeči, kterou jeden Polák překládá. Tečou mu přitom slzy po tváři a divoké bradě. Je tu v zajetí už 17 let. Jak dlouho je to, kdy toto poselství přednášel svým věřícím?

Muži poznamenaní utrpením mlčky naslouchají. V očích je jim možno číst: Proč? a K čemu? Napadla mě přitom slova Alexandra Schrödera: „Může se stát, že se všechno zhroutí, spadnou hrady a věže tohoto světa. Drž se však své víry. Jen ten, kdo se nedá zastrašit, smí nést korunu.“

Otřesení lezou muži zpět na pryčny. Jako zraněná zvířa-

ta se schoulí v bolesti, kterou poselství znovu probudilo. Neslibil ten, který tam byl ohlašován, mír? Je mi náhle úzko. Musím ven. Dlouho stojím schován za sněhovým valem a dívám, se na západ, kde je moje vlast. Ozve se strážný: – Što novi u vas?

A je ticho. Bouře ustala. Nebe se klene nad nekonečnou sibiřskou stepí. Ale v jejích podzemních dírách bydlí lidé, které svedl dohromady strašný osud. Znají sice radostné poselství, ale dodnes čekají na mír.

-sks- 52/2006

Není těžší služby pro kněze než pohřbívat malé dítě. Těžko se hledají myšlenky útěchy při takové příležitosti. Otázka po smyslu života, který sotva začal a již končí, těžce doléhá na rodiče, kteří ztratili své dítě. Otázka: „Proč to Bůh dopouští?“ se dá v takové situaci těžko potlačit. Tato otázka vyvstává samovolně v srdci i těch nejzbožnějších, když se musí bezradně dívat na trápení a smrt nevinných (dětí i dospělých).

Nezatěžuje tato otázka po smyslu i evangelium z 28. prosince, svátku nevinných betlémských dětí? Každopádně končí tato zpráva nepřehlédnutelným nářkem, který zaznívá z Jeremiášových slov, vztažených na Herodův zločin: „*V Rámě je slyšet křik, hlasitý pláč a nářek: Ráchel oplakává své děti a není k utišení, protože jich není.*“

A přesto má k tomu Církev odvahu, připomínat zvláštním svátkem tento neslýchaný masakr, kdy „byli povražděni všichni chlapci v Betlémě a okolí do věku dvou let“. Má k tomu odvahu, protože v síle velikonoční víry dokáže právě v takových lidsky nepochopitelných situacích zavražděných

28. prosince – nevinné děti

dětí i matek, které nejsou k utišení, poukázat na dítě povytce nevinné, jakým byl Boží Syn, kterého nechal nebeský Otec v hrozných mukách vykřváct.

Že mají nevinné děti z Betléma účast ve smrti, kterou na kříži vytrpěl Boží Syn Ježíš Kristus, ukazuje vstupní verš dnešního svátku: „Nevinné děti vytrpěly smrt pro Krista. Nyní následují Beránka a zpívají mu chválu.“ Zemřely v zastoupení a místo něho, což není možné říct o žádném z mučedníků, protože ti zemřeli jako jeho svědkové, tedy na základě toho, že se k němu věrně hlásili.

Je proto správné, když v denní modlitbě říkáme: „Nevinné děti tě nevelebily slovy, nýbrž tě oslavily svou smrtí.“ Je-li jejich zástupná smrt za Vykupitele bezprostřední účastí na jeho zástupné smírné smrti, pak oslavují svou nevinnou smrtí nebeského Otce spolu s jeho Synem, který jako nevinný zemřel za nás na kříži.

Masakr v Betlémě, který je obrazem všech situací lidských dějin, kdy jsou nevinní ponižováni,

uráženi, mučeni a zabíjeni, je extrémní zkouškou víry v pravdu, že Ukřižovaný a Zmrtvýchvstalý vy dobyl vítězství lásky nad veškerou nenávistí, nade vším rouháním proti Bohu i nad urážením člověka. Tuto zkoušku víry musíme podstoupit také vždy, když dáváme do souvislosti nejtemnější události světových dějin s poselstvím o Ježíšově kříži a zmrtvýchvstání. Jinak bychom nemohli stát za slovy z prvního listu sv. Jana: *Bůh je světlo a tma v něm vůbec není* (1 Jan 1,5).

Postavit do světla takové temné události, pro které není žádná „vysvětlení“, znamená připomenout si plně tyto skutečnosti víry a brát je naprosto vážně.

Nemůžeme také přejít tento „den nevíňátek“, aniž bychom nepomysleli na tisíce nenarozených dětí, které jsou denně usmrcovány přímo v mateřském lůně. Když dnes na jejich památku znějí zvony, je to signál, který má charakter vyznání víry, je to akt protestu proti do nebe volajícímu stavu, se kterým se jako lidé a jako věřící nemůžeme nikdy vyrovnat. -sks-

Kateřina Labouré spatřila světlo světa 2. května 1806 na jednom selském dvoře v malé vesnici Fain-les-Moutiers ve francouzském Burgundsku. Byla devátá z jedenácti dětí. Její matka, vesnická učitelka, která ji vychovávala v lásce a ve víře, jí zemřela již jako devítileté. V dětsky prosté zbožnosti se dívka odevzdala Matce Boží a prosila ji, aby zaujala místo zemřelé matky.

Sv. Kateřina Labouré

Nejdříve prožila Kateřina dva roky u své tety. Pak se vrátila na rodný statek a spolu s mladší sestrou vedla domácnost celé rodiny. I když byla zavalena prací, nikdy nevynechala pravidelnou ranní mši svatou. Tam čerpala potřebnou sílu pro namáhavé všední dny.

Jednoho dne měla Kateřina záračný sen: Viděla staříčkého kněze, který vypadal velice dobrotivě a velmi naléhavě si ji prohlížel. Ležela přitom na posteli nemocných a kněz jí řekl: „Moje dcero, je dobré pečovat o nemocné. Jednoho dne přijdeš ke mně. Bůh má s tebou své záměry. Nezapomeň na to!“

Tak v ní časem vzrostlo přání vstoupit do kláštera a celý svůj život zasvětit Bohu. Když toto přání sdělila otci, odmítl a poslal ji místo toho do Paříže k bratrovi, který měl ve městě hostinec. Pro Kateřinu nastala doba

Záračné povolání

tvrdé zkoušky, protože se ocitla v cizím prostředí a musela vykonávat nezvyklou práci. Bratr našťastí poznal, že Kateřina není stvořena pro takový život, a poslal ji k příbuzným do Châtillon-sur-Seine, kde pracovala v pensionu. Zde navštívila sestry sv. Vincence a s úžasem poznala na obraze podobu kněze, který se jí zjevil ve snu. Zeptala se sester na tohoto kněze a dostala odpověď: „To je náš dobrý otec sv. Vincenc z Pauly.“

Nyní si byla Kateřina jista, že jí Bůh volá k řeholnímu životu. S pomocí příbuzných se jí podařilo nakonec přemluvit otce, aby jí dovolil vstoupit do kláštera. 21. dubna 1830 začala noviciát na Rue du Bac v Paříži.

Záračné zjevení

Již několik měsíců po vstupu do noviciátu v noci z 18. na 19. června 1830 probudilo v noci Kateřinu volání: „Rychle vstaň a jdi do kaple, kde tě čeká svatá Panna!“ Oblékla se a šla do kaple, která byla jasně osvětlena. Zde spatřila Pannu Marii, která jí řekla obdivuhodné věci:

„Moje dítě, Bůh tě chce pověřit posláním. Budeš muset mnoho trpět, ale všechno překonáš s vědomím, že to slouží k Boží slávě. Neboj se, nezůstaneš sama.“

Když oznámila svému zpovědníku lazaristovi Aladelovi

toto zjevení, reagoval velice zdrženlivě a naléhavě jí doporučoval opatrnost. Kateřina se řídila přesně jeho radou a horlivě plnila úkoly, které měla jako novicka.

Záračná medailka

Ale již za krátký čas, v předvečer první neděle adventní 27. listopadu 1830, se Panna Maria zjevila Kateřině znovu při společné pobožnosti a světila jí zvláštní poselství. Maria ukázala Kateřině medailku s nápisem: „Ó Maria, bez poskvrny počatá, oroduj za nás, kteří se k tobě utíkáme.“ Ukázala jí i druhou stranu medailky s prosbou, aby podle tohoto vzoru dala razit medailky a dala je lidem jako dar nebes. „Vzejdou z toho velké milosti,“ řekla Matka Boží, „pro ty, kteří tuto medailku budou s důvěrou nosit, budou tyto milosti přebohaté!“

Opět se světila svému zpovědníkovi, ale ten ji ostře odbyl: „Pouhá fantazie! Chcete-li uctít Pannu Marii, následujte její ctnosti a varujte se fantazií!“

Kateřina poslušně mlčela a plnila své každodenní povinnosti, takže papež Pius XII. při jejím svatořečení 1947 prohlásil: „Je to svěťice plnění povinností a mlčení.“

V prosinci krátce před Vánocemi a pak ještě v březnu dalšího roku se jí Matka Boží zjevila zno-

Sv. Kateřina Labouré

vu a naléhavě žádala, aby splnila božský úkol. Po novém rozhovoru s P. Aladelem zašel zpovědník konečně za pařížským arcibiskupem a ten rozhodl o požadavku novicky velice rozumně: „Nic nemluví proti tomu, abychom dali medailku razit. Odpovídá v každém ohledu víře a zbožnosti. Nebude se dělat soud o povaze zjevení ani o jeho okolnostech. Medailka ať se prostě a jednoduše rozšiřuje. Poznáme strom podle jeho plodů.“

Prvních 1500 exemplářů bylo dáno do oběhu v červnu 1832. Následovalo rychle za sebou tolik zázraků, že medailka byla v únoru 1834 označena za „záračnou“. V roce 1839 již bylo v oběhu 10 mil. exemplářů. Do Paříže přicházely z celého světa neuvěřitelné zprávy o záračné síle této medailky: nemocní se uzdravovali, hříšníci obrátili, prosby byly vyslyšeny.

Zatímco zprávy o medailce šly od úst k ústům, Kateřina zachovávala mlčení. Po složení slibů odešla do starobince v Enghien, kde neúnavně a s velkou láskou sloužila Bohu a nemocným.

Jen spirituál, představená a arcibiskup znali tajemství této sestry a zveřejnili je až po její smrti 31. prosince 1876. Medailky bylo vyraženo a rozšířeno více než 1 miliarda a i v dnešní době se těší veliké oblibě. Není to však nějaký talisman, nýbrž symbol toho, že Bůh miluje lidi a Maria nám chce být vždy nablízku.

Zachovalé tělo sv. Kateřiny Labouré v kapli vincentek na Rue du Bac

MARIÁNSKÉ KNĚŽSKÉ HNUTÍ

posílá srdečné pozdravy všem čtenářům Světla s přáním, aby naše nebeská Matka nás všechny ukryla ve svém Neposkvrněném Srdci ve stále rostoucích potížích, které Její a náš Odpůrce působí Jejím Dětem. Čtete často v „modré knize“ poselství naší Matky: dají Vám porozumět tomu, co se děje a bude dít ve světě, a poskytnou Vám vedle orientace i útěchu a povzbuzení.

RADOST A POKOJ betlémského Dítěte ať Vás naplní ve dnech svátečních i v roce Páně 2008.

P. Jiří Polášek, responsabile MKH v ČR
Josef Vlček, sekretář MKH v ČR

Na konci listopadu jsme rozeslali našim členům a spolupracovníkům oběžník (Matiční zpravodaj čís. 2/2007). Bohužel několik desítek se nám vrátilo s poznámkou pošty: „Odstěhoval se bez udání nové adresy“ apod. Není mezi těmito přestěhovanými zrovna někdo z Vás? Rychle nám dejte vědět a pošleme Vám náš oběžník s krásnými přílohami znovu (nejrychleji a nejlevněji přijde Vaše zpráva e-mailem na adresu: vlcek@maticecm.cz. Nemáte-li internet Vy, má ho jistě někdo z Vašich přátel).

VINA VLAŽNÝCH KŘESŤANŮ

Německý zemský ministr pro rodinu a integraci Armin Laschet si stěžuje na vlačnost a lhostejnost křesťanů: „To žádného křesťana nemůže potěšit, když v biskupství Essenu jsou zavřeny stovky kostelů, ale budují se zde mešity. Není to vina muslimů, kteří žijí svou vírou, ale křesťanů, kteří svou víru již necítí a do kostela nechodí.“ Snad povede dialog s muslimy k tomu, abychom uvědoměleji žili svou vírou a byli sebevědomější, domnívá se ministr.

ŠPATNÝ KOMPAS

Katolická liga pro náboženství a civilní právo v USA varuje před filmem „Zlatý kompas“. Je to zfilmovaný první díl trilogie, jejíž autor Pullmann je přední britský ateista. Ve svém rozhovoru pro „Washington Post“ otevřeně prohlásil, že hlavním cílem veškeré jeho tvorby je pohřbit základy křesťanské víry. V uvedeném filmu bojuje mladá dívka proti celosvětové náboženské organizaci „Magisterium“. Vrcholem trilogie je bitva, při které je Bůh zničen. Jedna z postav filmu prohlašuje, že „křesťanství je velmi mocný a přesvědčující blud“. Film přichází v prosinci i do českých kin.

NEOBVYKLÉ REKVIZITY

Při obřadu propůjčení kardinálské hodnosti 26. listopadu byly použity vzácné rekvizity. Benedikt XVI. použil mitru, ve které Pius IX. vyhlásil dogma o neposkvrněném početí, vzácný pluvíal ze zlatého hedvábí z 15. století a seděl na trůně Lva XIII.

NEJVĚTŠÍ BESTSELLER

Film Obratník Kříže o irském Mons. Hughovi O'Flahertym se stal největším bestsellerem. V kategorii thrillerů je na prvním místě. Film líčí nanejvýš napínavým způsobem, jak kněz Hugh O'Flaherty zachránil v době nacistické okupace Říma tisíce Židů. DVD s tímto filmem nebylo určitou dobu vůbec k dostání. *Kath-net*

Světlo se nemůže schovat. Zářívá do dálky. Ukazuje cestu v temnotách. Dodává odvahy poutníkům. Jak vznešené je povolání být světlem, ale je to také odpovědný úkol. Jestliže svým vzorným životem nesvítilš, může mnoho těch, kteří se na tebe dívají, sejít na špatnou cestu. Naplňujme své povolání!

Leopold Bertschke

DUCHOVNÍ CVIČENÍ V ROCE 2008 NA VELEHRADĚ – STOJANOVĚ

13. 1. – 15. 1.	Duchovní cvičení pro akolyty a pastorační pracovníky	<i>Mons. J. Graubner</i>
23. 1. – 26. 1.	Příprava na postní dobu	<i>P. M. Kabrda, SDB</i>
29. 2. – 2. 3.	Duchovní cvičení pro členy a příznivce Matice Svatoantonínské	<i>Mons. J. Graubner</i>
13. 3. – 16. 3.	Postní duchovní obnova	<i>P. F. Petřík</i>
28. 3. – 30. 3.	Víkend pro seniory (Centrum pro rodinu)	<i>P. S. Peroutka, SJ</i>
3. 4. – 6. 4.	Duchovní cvičení pro členy a příznivce Matice Velehradské	<i>P. P. Ambros, SJ</i>
11. 4. – 13. 4.	Rekolekce pro katechety	<i>Mons. P. Posád</i>
15. 4. – 19. 4.	Duchovní obnova pro pracovníky charit	<i>Mons. J. Šich</i>
23. 4. – 27. 4.	Duchovní cvičení pro všechny	<i>P. S. Peroutka, SJ</i>
7. 5. – 10. 5.	Duchovní cvičení pro všechny	<i>P. M. Kabrda, SDB</i>
13. 5. – 17. 5.	Exercicie s Pannou Marií	<i>P. J. Hladiš, SJ</i>
18. 5. – 22. 5.	Duchovní cvičení pro akolyty a pastorační asistenty	<i>P. P. Ambros, SJ</i>
1. 6. – 5. 6.	Duchovní cvičení pro všechny	<i>P. J. Čupr, SJ</i>
5. 6. – 8. 6.	Duchovní cvičení pro manžele	<i>P. F. Petřík</i>
27. 6. – 29. 6.	Duchovní cvičení formou večeradla	<i>P. Š. M. Filip, OP</i>
11. 7. – 14. 7.	Příprava na manželství – snoubenci	<i>P. P. Šustáček</i>
20. 7. – 24. 7.	Duchovní cvičení pro manžele	<i>Mons. A. Opatrný</i>
24. 7. – 27. 7.	Duchovní cvičení pro lékaře a zdravotníky	<i>Mons. A. Opatrný</i>
3. 8. – 7. 8.	Duchovní cvičení pro katechety	<i>P. J. Havelka</i>
17. 8. – 21. 8.	Duchovní cvičení pro varhaníky a chrámové zpěváky	<i>P. M. Javora</i>
17. 8. – 22. 8.	Duchovní cvičení pro trvalé jáhny a jejich manželky	<i>Mons. F. Lobkowicz</i>
31. 8. – 4. 9.	Duchovní cvičení pro vysokoškoláky	<i>P. M. Altrichter, SJ</i>
7. 9. – 11. 9.	Duchovní cvičení pro muže a ženy (františkánská spiritualita)	<i>P. A. Dabrowski, OFM</i>
14. 10. – 18. 10.	Exercicie s Pannou Marií	<i>P. J. Hladiš, SJ</i>
19. 10. – 23. 10.	Ignaciánské exercicie	<i>P. S. Peroutka, SJ</i>
24. 10. – 26. 10.	Víkend pro seniory (Centrum pro rodinu)	<i>P. S. Peroutka, SJ</i>
26. 10. – 29. 10.	Duchovní cvičení pro všechny	<i>P. M. Kabrda, SDB</i>
28. 11. – 30. 11.	Duchovní cvičení pro akolyty a pastorační asistenty	<i>Mons. J. Hrdlička</i>
30. 11. – 4. 12.	Adventní duchovní cvičení pro všechny	<i>P. A. Dabrowski, OFM</i>
4. 12. – 7. 12.	Adventní duchovní cvičení pro manžele	<i>Mons. V. Šíma</i>
7. 12. – 11. 12.	Ignaciánské exercicie pro všechny	<i>P. J. Čupr, SJ</i>
30. 12. – 1. 1. 2009	Duchovní cvičení formou večeradla	<i>P. Š. M. Filip, OP</i>

DUCHOVNÍ CVIČENÍ PRO KNĚZE V ROCE 2008

24. 2. – 29. 2.	Kněžské exercicie	<i>P. V. Málek</i>
6. 7. – 11. 7.	Kněžské exercicie	<i>Mons. J. Hrdlička</i>
2. 11. – 7. 11.	Kněžské exercicie – „Emauzy“	<i>P. V. Kodet, OCarm</i>
9. 11. – 14. 11.	Kněžské exercicie	
16. 11. – 21. 11.	Kněžské exercicie – „Emauzy“	<i>P. V. Kodet, OCarm</i>

Příhlášky posílejte na adresu:

ŘÍMSKOKATOLICKÁ DUCHOVNÍ SPRÁVA STOJANOV

Salašská 62, 687 06 Velehrad

Telefon: 572 571 420, 572 571 531; e-mail: velehrad@stojanov.cz

Bližší informace naleznete na: www.stojanov.cz

se jí na kolenou klání. To jsou také pocity a postoje, které na nás přímo dýchají z Lukášova líčení o Ježíšově narození, jak je zaznamenal podle Mariina vyprávění. V betlémské jeskyni všichni žasnou a ve svém zbožném úžasu se radují, pokorně klanějí a vděčně velebí a chválí Boha.

Ale abychom při tom neupadli do sentimentality, uplatnil se zvláštní záměr Ducha Svätého v tom, jak je sestaven sled vánočních svátků. Bezprostředně po velké oslavě štědré a nezištné Boží lásky máme obrátit svou pozornost také ke krutému osudu lidských bytostí, které se staly obětí zcela opačného postoje a vztahu k lidem. Štěpánova předčasná smrt je důsledkem pýchy a zaslepenosti židovských předáků a smrt nevinných betlémských dětí je činem bezohledného krutovládce.

Proč se v den Pánova narození zjevili andělé jen v Betlémě a nikoliv v Jeruzalémě? Hospodin, který zná srdce člověka, jako by předpokládal, že v této podobě své chudoby a pokorné lásky, v jaké přichází, ani nemůže předstoupit před izraelskou elitu, aby nezatížil jejich svědomí předčasně tím, že ho hned při příchodu odmítnou. Proto jim ani nepodává zprávu o svém narození. Pozval si k jeslím jen ty společensky nejposlednější. Zpráva o jeho narození se dostala do Jeruzaléma spíše omylem, díky prostotě mudrců, kterým ani na mysl nepřišlo, že by tento novorozený král, kterého oni, cizinci zdaleka, tak toužebně hledají, mohl ve své vlasti někomu vadit. A přece vadil. Jako prvním vadil velitelci Herodovi. I u něho vyvolala zpráva o novorozeném králi úžas. Ale protože tento vladař nemá o králi jinou představu než tu, kterou má sám o sobě, vyústí jeho údiv do panického strachu, který dokazuje, že tento sebestředný sobec se při vši své královské moci vlastně ve svém nitru cítí docela slabý. Jak jinak si vysvětlit, že 70letý panovník

vidí v novorozeněti tak nebezpečné ohrožení, že se rozhodne nařídít masovou vraždu, jen aby se zbavil domnělého soka! Je to přitom od něho zaslepenost o to větší, že mu při vši krutosti a rozsahu vůbec nedává záruku, že se svého domnělého protivníka skutečně zbaví.

Sobec, který nikoho nemiluje, vůbec nepředpokládá, že by mu mohl někdo přát něco dobrého. Taková představa je mu zcela cizí. Sobci, kteří nepoznali lásku a nejsou schopni lásky, jsou vlastně nejnešťastnější lidé. Když chtějí uspořádat svět kolem sebe podle svého obrazu, budují si vlastně prostředí, které je jim samým krajně nepřátelské. Sobectví je zcela logická a nejspolehlivější cesta k ateismu. Pro egoistu, který nezná lásku, je věta „Bůh je Lásky“ vlastně důkazem, že Bůh neexistuje, a zůstává pro něho pouhým výmyslem.

Pán slíbil svým učedníkům, že je čeká osud podobný jeho osudu. První ze všech to zakusil prvomučedník Štěpán. Svätý jáhen si dal práci, aby v zasedání velerady přítomným „vyložil Písmo“, podobně jak to předtím udělal Ježíš, když doprovázel dva zklamané a zarmoucené učedníky při jejich odchodu z místa spásy. Jenomže Štěpán neuspěl: Co dovršilo jejich hněv, byla slova: „Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici.“ Místo aby se zastavili a uvědomili si, že mají co do činění s člověkem, kterému Bůh projevuje mimořádným a zjevným způsobem svou přízeň, že mají před sebou někoho, kdo je může zvláštním způsobem sblížit s Bohem, rozhodnou se raději, že ho navždy umlčí. „Protože jste ‚neobřezaného srdce‘, odporujete Duchu Svätému.“ Co je to „neobřezané srdce“? Je to srdce, které nemá lásku a ční z něho jen sobectví, proto zcela postrádá nezbytný slovník, interpretační klíč k Božímu slovu. Neobřezané, sobectví nezravené srdce má za následek „neobřezané uši“. Pro tuto dokonalou neobřezanost nakonec

zcela selhal učitelský úřad Izraele. Jejich zaslepené osobní i nacionalistické sobectví degradovalo Mesiáše a jeho skutečnou roli. Ve chvíli, kdy se Ježíši Kristu na Golgotě tato nic nechápající židovská elita vysmívala pro jeho nemohoucnost, dokonávala právě Boží Lásky největší dílo Boží všemohoucnosti. Veškerá moudrost a vědění bez lásky není k ničemu, protože ničemu nerozumí. Lásky je počátek a konec všeho bytí, jeho první a základní princip. Nelásky je smrt. Lásky vede milujícího k tomu, že kolem sebe šíří dobrotu, život a požehnaní. Sobectví napovídá svému hostiteli, že je v jeho zájmu šířit nenávisť, zlobu a smrt. Učedník Štěpán byl jistě na Kalvárii svědkem velké lásky svého božského Mistra, která dokonale „obřezala“ jeho srdce, takže ji dokonale asimiloval. Když se ocitl v Pánově postavení, modlí se Štěpán podobně jako On za své kataný. Zatímco Šavel schvaloval, že po Štěpánovi házeli kameny, tato nevinná oběť po něm házela slova odpuštění a modlitby. Jeho prosící lásky přinesla nejkrásnější ovoce v pozdějším zázračném obrácení apoštola národů. Jaké asi bylo setkání Pavla a Štěpána v nebi?

Co nám Bůh zjevuje v betlémské stáji, není jen božské dítě, ale celá Boží rodina jako jediný budoucí základ celé lidské společnosti. Ježíš si nepřipravil nejdříve svět plný lásky, aby do něho vstoupil. Co si však zajistil bezvýhradně jako nezbytné, bylo laskavé prostředí rodiny. Betlémská porodnice je ta nejubožejší bída, ale jedno je zde naprosto dokonalé, tak dokonalé jako nikde jinde na světě všech dob, a to je prostředí sväté Rodiny. Už tady založil Bůh rodinu jakožto vysokou školu lásky. Nejdůležitějším životním znalostem a dovednostem se člověk neučí na nějaké střední nebo vysoké škole, ale naopak již v předškolní době, dokonce v prenatalním období. Lásky se člověk nemůže naučit jinak než stykem s milujícím. Je to ta nejblahodárnější „infekce“ a nejlep-

ší „dědičné zatížení“, které může člověka postihnout.

Nepřítel lidstva ví velice dobře, proč si vzal na mušku právě rodinu: pokud se mu daří zranit rodinu a narušit její nezákladnější vyučování, zraňuje lidskou společnost v nejcitlivějším bodě. Lásky je krevní oběh společnosti. Sociologové, psychologové, psychiatři a politici hledají všechny možné příčiny lidských a společenských problémů a neduhů, ale málokdo z nich je schopen se dopracovat k příčině nejpodstatnější, a tou je nepřítomnost a namnoze neschopnost lásky. Jsou tedy jako lékaři, kteří by si vůbec nevšimli krevního obrazu a krevního oběhu.

Vynutit je možné kdeco, ale nikdy ne lásky. Tu nám nemůže vnutit ani Bůh. Dobrovolné sebedarování je její podstatnou stránkou. Proto mohl jen přijít mezi nás, ukázat nám svou lásku v nejvýraznější podobě a říct: **Následujte mě!**

Jenže advent se nám protáhl o další tisíciletí. Je-li znamením Mesiášova příchodu, že v jeho dnech rozkvetne spravedlnost a hojnost pokoje, pak stále postrádáme základní příznaky jeho příchodu, nikoliv proto, že by nepřišel, ale proto, že ačkoliv přišel do vlastního, svoji ho nepřijali. Zabíjejí nemluvína daleko krutěji a masověji než Herodes a kamenují proroky, protože vidí otevřená nebesa a mluví o příchodu Spravedlivého.

Rodiče, kteří jeden v druhém opravdu milujete Krista, jste hájený, velmi vzácný druh vymírajícího Božího obrazu na této planetě. Nežustávejte budoucím pokolením dlužní četné potomstvo, které můžete opravdu lidsky vychovat jenom vy. Chápejte to jako své hlavní Bohem stanovené poslání: „Množte se a naplňte zemi!“ To je přímo revoluční výzva Vánoce! A všichni ostatní, kteří jsou schopni pochopit, kolik uhodilo, ať jsou vaši všestrannou oporou, posilou a pomocí svými modlitbami a obětmi, aby přišla na svět **LÁSKA**.

-/š-

Ne 23. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (30) 8.15 Kuklík a sova Vyhuela (5. díl): Jak divočáka rozbolel zub 8.25 Na koberečku (34) 8.40 Spojené arabské emiráty 9.30 Kaple v poušti (P) 9.45 Pro víta mundi (58) - Jan Mařík 10.30 Přenos mše sv. ze Slovenska 11.53 Adventní zamyšlení 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Zpravodajské NO(E)VINY 12.25 Tandem kvíz (22) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Léta letí k andělům (15) - MUDr. Marie Svatošová 16.30 Hlubinami vesmíru (11) 17.35 Malé biblické příběhy (30) 17.40 Ve jménu Ježíše (4. díl): Petr a první apoštol (P) 18.05 Spojené arabské emiráty 19.05 Oči Malawi 19.25 Hornolidečko 20.00 Adventní zamyšlení 20.05 Octava dies (460) (P) 20.35 Rebecca St. James (US) - koncert 21.55 Bez hábitu: řád Milosrdných bratří 22.55 Cesty za poznáním: Barcelona 23.20 Noemova pošta (prosinec) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Po 24. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Z pokladů duše 8.15 Bílý medvěd král 9.55 Dopis z Indie 10.20 Hubblův dalekohled 11.50 Vánoční povídání: Štědrý večer nastal 12.00 Z pokladů duše 12.10 Sen a radost 12.30 Planetshakers (1/2) 14.00 Octava dies (460) 14.30 Narodil sa Kristus Pán - Súrodenci Jendruchovi 15.00 Zpravodajské NO(E)VINY 15.10 Mohelnický betlém 15.25 Hviezda nad Betlehemom 16.10 Z pokladů duše 16.15 Písničky Michaley Novozámské 16.30 Všechny děti jsou naše 16.45 Animovat znamená vdechnout život 17.00 Vánoční povídání: Štědrý večer nastal 17.10 Borotinské betlémy 17.25 Živý betlém v Horním Lidči 18.05 Jesličky svatého Františka 19.00 Pro víta mundi (60) - Kardinál Miloslav Vlk 20.00 Z pokladů duše 20.05 Hlubinami vesmíru - speciál (1. díl) 21.15 Narodil se Kristus Pán 21.40 Matka Markéta - maminka Dona Bosca 23.10 Farár pod ľadovcami 23.40 Ministrant 23.50 Půlnoční mše svatá z Baziliky sv. Petra v Římě 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Út 25. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Z pokladů duše 8.15 Malý princ 9.15 Písničky Michaley Novozámské 9.30 Všechny děti jsou naše 9.45 Animovat znamená vdechnout život 10.05 Pro víta mundi (60) - Kardinál Miloslav Vlk 10.55 Mše svatá z chrámu St. Maria del Popolo v Římě 12.00 Urbi et Orbi 12.40 Z pokladů duše 12.45 Pohádky pod stromeček (1. díl): Jak kapr poprvé v životě uviděl 13.00 Zpravodajské NO(E)VINY 13.10 Hlubinami vesmíru - speciál (1. díl) 14.10 Nikolčiny tóny duše 14.25 O Slunovratu 16.05 Z pokladů duše 16.10 Pro víta mundi (59) - Jan Mařík 17.10 Otec Pio 18.40 Hlubinami vesmíru - speciál (2. díl) 19.40 Báječná show: Liška a vrána 20.00 Z pokladů duše 20.05 Don Bosco (1. díl) 21.40 Mohelnický betlém 21.55 Hubblův

dalekohled 23.15 Vánoční duchovní písně z kancionálu Kaple královské 23.45 Zpravodajské NO(E)VINY 23.55 Narodil sa Kristus Pán - Súrodenci Jendruchovi 0.20 Na koberečku (34) 0.30 Octava dies (460) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

St 26. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Z pokladů duše 8.15 Ježíš 9.45 Štúdio AHA! (10) 10.35 Don Bosco (1. díl) 12.05 Z pokladů duše 12.10 Pohádky pod stromeček (2. díl): Jak ořechová skořápka plavala na vodě 12.20 V ten vánoční čas 13.00 Vánoční tradice 14.30 Tajemství gregoriánského chorálu 15.30 Solovky - Svatá země 15.50 Báječná show: Liška a vrána 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.10 Z pokladů duše 16.15 Sněhurka 17.45 Když němé hroby křičí 18.05 Vánoční koncert Tomáše Kočka 18.55 Sen a radost 19.15 Narodil se Kristus Pán 19.40 Báječná show: Zajíc a želva 19.55 Z pokladů duše 20.00 Don Bosco (2. díl) 21.40 Hlubinami vesmíru - speciál (2. díl) 22.40 Borotinské betlémy 22.50 V slovenskom betleheme 23.45 Dávám nejen o Vánocích 23.50 Matka Markéta - maminka Dona Bosca 1.20 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čt 27. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Octava dies (460) 8.40 Dětská televize (prosinec 2007) 9.05 Pro víta mundi (60) - Kardinál Miloslav Vlk 10.05 Pro zdraví (3. díl): Nová porodnice v Plzni 10.15 Čtème z křesťanských periodik 10.25 Kaple v poušti 10.45 Kanada 11.40 Pohádky pod stromeček (2. díl): Jak ořechová skořápka plavala na vodě 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas 12.05 La Saletta 12.35 Přírodní zázraky Ameriky (08/13) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Don Bosco (2. díl) 17.30 Cesta do Tibetu 18.00 Tandem kvíz 18.35 Báječná show: Vůl a žába 18.45 Čtème z křesťanských periodik 19.00 Cesty za poznáním: Yunnan Shilin, Bryce Canyon, Lake Nakuru 19.30 Exit 316 (17. díl): Smysl života 19.50 Zpravodajské NO(E)VINY 20.00 Z pokladů duše 20.05 Pro víta mundi (61) - MUDr. Zuzana Roithová, MBA 20.50 Octava dies (460) 21.20 Hornolidečko 21.40 Dávám nejen o Vánocích 21.50 Vánoční koncert Tomáše Kočka 22.40 Exit 316 (17. díl): Smysl života 23.00 Farár pod ľadovcami 23.30 Vánoční tradice 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pá 28. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Štúdio AHA! (10) 9.00 Dávám nejen o Vánocích 9.10 Léta letí k andělům (15) - MUDr. Marie Svatošová 9.35 Atlas Charity: CHOPS Frýdek-Místek 9.40 Bez hábitu: řád Milosrdných bratří 10.45 Cesty za poznáním: Yunnan Shilin, Bryce Canyon, Lake Nakuru 11.10 Octava dies (460) 11.40 Pohádky pod stromeček (3. díl): Jak sněhulák zatoužil po vzdělání 11.50

Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas 12.10 Ve jménu Ježíše (4. díl): Petr a první apoštol 12.35 Cesta do Tibetu 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 O Slunovratu 17.30 La Saletta 17.55 Narodil se Kristus Pán 18.15 Exit 316 (17. díl): Smysl života 18.35 Báječná show: Myšák a hraboš 18.45 Pro zdraví (3. díl): Nová porodnice v Plzni 19.00 Egypt 20.00 Z pokladů duše 20.05 Ztracen v oblacích 21.40 Když němé hroby křičí 22.05 Bez hábitu: řád Milosrdných bratří 23.05 Na koberečku (34) 23.20 Hlubinami vesmíru - speciál (2. díl) 0.20 Deti z Nyumbani 0.30 Octava dies (460) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

So 29. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Malé biblické příběhy (31) 8.15 Štúdio AHA! (10) 9.00 Ve jménu Ježíše (4. díl): Petr a první apoštol 9.25 Cesty za poznáním: Antelope Canyon, Lake Bazwgo, Niagara Falls 9.50 Dávám nejen o Vánocích 10.00 Baterka (10) 10.25 Tandem kvíz 11.00 Pro víta mundi (61) - MUDr. Zuzana Roithová, MBA 11.45 Klaunský pohádkový kuffík (7. díl): O kráse 11.55 Z pokladů duše 12.05 Přírodní zázraky Ameriky (8/13) 12.35 Solovky - Svatá země 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Křižovatky (2) - Táňa Fischerová 16.30 Cesta do Tibetu 17.00 V slovenskom betleheme 17.50 Přírodní zázraky Ameriky (8/13) 18.20 Na koberečku (34) 18.35 Klaunský pohádkový kuffík (7. díl): O kráse 18.45 Zpravodajské NO(E)VINY 18.55 Cesty za poznáním: Antelope Canyon, Lake Bazwgo, Niagara Falls 19.20 Adopce na dálku 20.00 Z pokladů duše 20.05 Betlémy ze Slovenska 20.25 Vánoční duchovní písně z kancionálu Kaple královské 21.05 Pro víta mundi (61) - MUDr. Zuzana Roithová, MBA 21.50 Na koberečku (34) 22.05 La Saletta 22.30 Vánoční tradice 0.00 Tajemství gregoriánského chorálu 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Ne 30. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (32) 8.15 Pohádky pod stromeček (4. díl): Jak se vánočka nechala pojistit proti připálení 8.25 Otec Pio 9.55 Pro víta mundi (59) - Jan Mařík 10.55 Mše svatá z chrámu St. Maria del Popolo v Římě 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. 12.15 Zpravodajské NO(E)VINY 12.25 Tandem kvíz 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 La Saletta 16.30 Hlubinami vesmíru - speciál (1. díl) 17.35 Malé biblické příběhy (32) 17.40 Ve jménu Ježíše (5. díl): Pavel, misionář 18.05 Bílý medvěd král 19.25 Adopce na dálku 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (461) 20.35 Betlémy z Čech a Moravy 21.00 Vánoční koncert z chrámu Panny Marie Pomocnice v Turíně 22.30 Bez hábitu: řád Milosrdných bratří 23.30 Od Klokot k Sydney 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Liturgická čtení

Neděle 23. 12. – 4. neděle adventní

1. čt.: Iz 7,10-14

Ž 24(23),1-2.3-4ab.5-6

Odp.: srov. 7c+10b (*Ať vejde Hospodin, on je král slávy!*)

2. čt.: Řím 1,1-7

Ev.: Mt 1,18-24

Slovo na den: Udělal, jak mu anděl Páně přikázal.

Pondělí 24. 12. – ferie (ráno)

1. čt.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16

Ž 89(88),2-3.4-5.27+29

Odp.: srov. 2a (*O tvém milosrdenství, Hospodine, na věky budu zpívat.*)

Ev.: Lk 1,67-79

Slovo na den: Abys mu připravil cestu.

večer:

1. čt.: Iz 62,1-5

Ž 89(88),4-5.16-17.27+29

Odp.: 2a (*Na věky chce zpívat o Hospodinových milostech.*)

2. čt.: Sk 13,16-17.22-25

Ev.: Mt 1,1-25

Slovo na den: Dítě.

v noci:

1. čt.: Iz 9,1-3.5-6

Ž 96(95),1-2a.2b-3.11-12.13

Odp.: Lk 2,11 (*Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.*)

2. čt.: Tit 2,11-14

Ev.: Lk 2,1-14

Slovo na den: Radost.

za svítání:

1. čt.: Iz 62,11-12

Ž 97(96),1+6.11-12

Odp.: *Světlo dnes zazáří nad námi, neboť se nám narodil Pán.*

2. čt.: Tit 3,4-7

Ev.: Lk 2,15-20

Slovo na den: Pojdme tedy do Betléma.

Úterý 25. 12. – slavnost Narození Páně

1. čt.: Iz 52,7-10

Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4.5-6

Odp.: 3c (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

2. čt.: Žid 1,1-6

Ev.: Jan 1,1-18

Slovo na den: Ten život byl světlem lidí.

Středa 26. 12. – svátek sv. Štěpána

1. čt.: Sk 6,8-10; 7,54-60

Ž 31(30),3cd-4.6+8ab.16bc-17

Odp.: 6a (*Do tvých rukou, Hospodine, svěruji svého ducha.*)

Ev.: Mt 10,17-22

Slovo na den: Budete nenáviděni.

Čtvrtek 27. 12. – svátek sv. Jana

1. čt.: 1 Jan 1,1-4

Ž 97(96),1-2.5-6.11-12

Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)

Ev.: Jan 20,2-8

Slovo na den: Viděl a uvěřil.

Pátek 28. 12. – svátek sv. Mladátek

1. čt.: 1 Jan 1,5-2,2

Ž 124(123),2-3.4-5.7b-8

Odp.: 7a (*Naše duše vyvázla jako pták z ptáčníkovy léčky.*)

Ev.: Mt 2,13-18

Slovo na den: Není k utišení.

Sobota 29. 12. – připomínka sv. Tomáše Becketa

1. čt.: 1 Jan 2,3-11

Ž 96(95),1-2a.2b-3.5b-6

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Lk 2,22-35

Slovo na den: On je ustanoven jako znamení.

KANDIDÁT ČLENSTVÍ V EU?

V důsledku pronásledování a ohrožování křesťanů v Turecku poklesl podíl křesťanů v této zemi z 25 % v roce 1912 a na pouhých 0,2 %. Jejich počet se odhaduje na max. 125 000. Křesťanské církve nemají v Turecku právní status, nemají proto také žádná práva. Patriarcha řecké pravoslavné církve, který je hlavou 300 milionů věřících na celém světě, Bartoloměj I., nesmí v Turecku používat titul ekumenický patriarcha. Od roku 1970 je v Turecku zakázána výchova kněžského dorostu. Počet církevních budov klesl od 30. let ze 4000 na 460. Řeckopravoslavní duchovní netureckého původu nedostanou povolení k pobytu. Jiní duchovní musí platit každodenní pobytovou taxu. Společnost pro ohrožené národy sleduje tuto situaci s velkými obavami a vyzvala EU k aktivnější ochraně křesťanského obyvatelstva. Jako poslední případ perzekuce křesťanů uvádí organizace únos syrsko-pravoslavného opata kláštera sv. Jakuba Daniela Savciho.

„SVATÁ VÁLKA“ JE POVINNOST

Rakouský islamista Muhammed Omar, autor výhrůžných videozáznamů, prohlásil, že o smírlivé cestě s islámem nemůže být řeči. Džihád je jediné řešení a povinnost muslimů. Podle jeho sdělení vytvořila Al-Kaida globální islámskou mediální frontu. Omar chce založit svůj vlastní výcvikový tábor teroristů. Tento extremistu nepokládá ani islámské země za dostatečně islámské.

Kath-net

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	23. 12.	24. 12.	25. 12.	26. 12.	27. 12.	28. 12.	29. 12.
Antifona	122	122	154	1617	1621	1624	154
Žalm	783	783	783	783	786	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	122	122	154	1617	1621	1625	154
Antifony	116	150	160	1618	1621	1625	180
Žalmy	1137	1152	813	813	813	813	813
Kr. čtení a zpěv	116	150	161	1618	1622	1625	180
Antifona k Zach. kantiku	116	150	161	1619	1622	1626	181
Prosby	117	150	161	1619	1622	1626	181
Záv. modlitba	117	151	162	1619	1623	1626	181
Modlitba během dne:							
Hymnus	123	123	155	155	155	155	155
Antifony	124	124	156	156	156	156	156
Žalmy	1142	1157	162	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	118	151	164	1619	1623	1627	182
Záv. modlitba	117	151	164	1619	1623	1626	181
Nešpory:							
Hymnus	121	121	157	153	153	153	153
Antifony	114	119	157	165	165	165	169
Žalmy	1133	1146	157	165	165	165	1649
Kr. čtení a zpěv	115	119	159	167	176	177	169
Ant. ke kant. P. M.	145	149	159	168	176	178	169
Prosby	115	119	159	168	176	178	170
Záv. modlitba	117	117	160	168	177	178	173
Kompletář	1238	1242	1238	1242	1238	1242	1238

Na Silvestra máte možnost znovu vidět některý z již odvysílaných pořadů TV NOE. Vy sami můžete rozhodnout o tom, jaké pořady se budou během dne od 8.00 do 20.00 hod. 31. 12. 2007 vysílat. Stačí si o něj napsat formou SMS na tel. číslo 774 116 407, poštou na známou adresu **Televize Noe, Kostelní nám. 2, 702 00 Ostrava-Moravská, Ostrava s heslem Silvestr na přání** nebo mailem s vyplněným formulářem. Své tipy posílejte nejpozději do 17. 12. 2007. Po Novém roce v první Noemově poště vylosujeme výherce ze všech došlých hlasů a odměníme ho pěknou knihou z nakladatelství Portál.

Ne 30. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (32) 8.15 Pohádky pod stromeček (4. díl): Jak se vánočka nechala pojistit proti připálení 8.25 Otec Pio 9.55 Pro vita mundi (59) - Jan Mařík 10.55 Mše svatá z chrámu St. Maria del Popolo v Římě 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. 12.15 Zpravodajské NO(E)VINY 12.25 Tandem kvíz 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 La Saletta 16.30 Hlubinami vesmíru - speciál (1. díl) 17.35 Malé biblické příběhy (32) 17.40 Ve jménu Ježíše (5. díl): Pavel, misionář 18.05 Bílý medvěd král 19.25 Adopce na dálku 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (461) 20.35 Betlémy z Čech a Moravy 21.00 Vánoční koncert z chrámu Panny Marie Pomocnice v Turíně 22.30 Bez hábitu: řád Milosrdných bratří 23.30 Od Klokokt k Sydney 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Po 31. 12.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Silvestr na přání diváků TV NOE 18.00 První nešpory ze slavnosti Matky Boží, Panny Marie 19.00 Báječná show 19.10 Betlémy ze světa 19.35 Na koberečku (35) 19.50 Barevný silvestr 20.30 Studentské animované filmy 20.55 Hlasoplet 21.30 Jaký byl a jaký bude... 23.55 Silvestrovský příspěvek zaměstnanců TV Noe 00.00 Hymna České republiky 00.05 Mše svatá z kaple Biskupství ostravsko-opavského 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Út 1. 1.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Ministrant 8.15 Matka Tereza 10.00 Mše svatá z Říma o slavnosti Matky Boží, Panny Marie 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. 12.20 Z pokladů duše 12.30 Planetshakers (2/2) 14.10 V ten vánoční čas aneb Permoník a betlémy na ostravském hradě 14.50 Dávám nejen o Vánocích 15.00 Král David 16.30 Přírodní zázraky Ameriky (8/13) 17.00 Život za život 18.30 Báječná show 18.40 Misijní magazín (18) 19.45 Mohelnický betlém 20.00 Z pokladů duše 20.05 Jedenáct dopisů Bohu 21.35 Sen a radost 22.00 Octava dies (461) 22.30 Zpravodajské NO(E)VINY 22.40 Křížovatky (2) - Táňa Fischerová 23.05 Vánoční koncert z chrámu Pan-

ny Marie Pomocnice v Turíně 00.35 La Saletta 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

St 2. 1.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Atlas Charity: Charita Český Těšín - Dům pokojného stáří 8.15 Historie válečného letectví (5. díl): Americké letectvo vrací úder 8.40 Hlubinami vesmíru s RNDr. Jiřím Grygarem (1. díl) 9.40 Exit 316 (17. díl): Smysl života 10.00 Cesty za poznáním: Yunnan Shilin, Bryce Canyon, Lake Nakuru 10.30 Generální audience papeže Benedikta XVI. 11.55 Z pokladů duše 12.05 Šťastný Říme 12.30 La Saletta 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.10 Na koberečku (35) 16.25 Noční univerzita: PhLic. Kateřina Lachmanová - Mezi vámi tomu tak nebude 17.20 Štúdio AHA! (10) 18.05 Zpravodajské NO(E)VINY 18.15 Exit 316 (18. díl): Povzbuzení 18.35 Klaunský pohádkový kuffík (7. díl): O kráse 18.45 Nadšení pro dům 19.10 Pro vita mundi (61) - MUDr. Zuzana Roithová, MBA 19.55 Z pokladů duše 20.00 Znovuzrození národa 20.50 Atlas Charity: Frýdek-Místek 20.55 Pro zdraví 21.05 Na koberečku (35) 21.30 Kyklady 22.25 Pro vita mundi (60) - kardinál Miloslav Vlk 23.05 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 00.35 Křížovatky (2) - Táňa Fischerová 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čt 3. 1.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Octava dies (461) 8.40 Dětská televize (prosinec 2007) 9.05 Noční univerzita: PhLic. Kateřina Lachmanová - Mezi vámi tomu tak nebude 10.05 Pro zdraví 10.25 Dávám nejen o Vánocích 10.45 Kyklady 11.40 Báječná show: Netopýr a dvě lasičky 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas 12.05 Nadšení pro dům 12.35 Přírodní zázraky Ameriky (8/13) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Kyklady 17.00 Adopce na dálku 17.20 Na koberečku (35) 17.30 Cesta do Tibetu 18.00 Tandem kvíz 18.35 Báječná show 19.00 Cesty za poznáním: Yunnan Shilin, Bryce Canyon, Lake Nakuru 19.30 Exit 316 (18. díl): Povzbuzení 19.50 Zpravodajské NO(E)VINY 20.00 Z pokladů duše 20.05 Pro vita mundi (62) - P. Ing. Miloslav Fiala O.Praem (1. část) 20.50 Octava dies (461) 21.40 Pro zdraví 21.50 Znovuzrození národa 22.40 Exit 316 (18. díl): Povzbuzení 23.00 Historie válečného letectví (5. díl): Americké letectvo vrací úder 23.30 Misie jinak 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu

Pá 4. 1.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Znovuzrození národa 9.00 Zpravodajské NO(E)VINY 9.10 Nadšení pro dům 9.35 Atlas Charity: Frýdek-Místek 9.40 Misijní magazín (18) 10.45 Cesty za poznáním: Antelope Canyon, Lake Bazwgo, Niagara Falls 11.15 Octava dies (461) 11.40 Báječná show 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas

12.10 Ve jménu Ježíše (5. díl): Pavel, misionář 12.35 Cesta do Tibetu 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 17.25 Nadšení pro dům 17.50 Křížovatky (2) - Táňa Fischerová 18.15 Exit 316 (18. díl): Povzbuzení 18.35 Báječná show 18.45 Pro zdraví 19.00 Kyklady 20.00 Z pokladů duše 20.05 Hlubinami vesmíru 21.05 Šťastný Říme 21.40 Historie válečného letectví (5. díl): Americké letectvo vrací úder 22.05 Misijní magazín (18) 23.05 Na koberečku (35) 23.20 Noční univerzita: PhLic. Kateřina Lachmanová - Mezi vámi tomu tak nebude 00.20 Cesty za poznáním: Palác Dolmabahce 00.30 Octava dies (461) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

So 5. 1.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.10 Malé biblické příběhy (33) 8.15 Štúdio AHA! (10) 8.55 Ve jménu Ježíše (5. díl): Pavel, misionář 9.20 Cesty za poznáním: Krugerův národní park, Acadia, Danube Watermeadow 9.50 Čteme z křesťanských periodik 9.55 Mše svatá u příležitosti 60. narozenin Mons. Františka V. Lobkowicze (L) 11.45 Klaunský pohádkový kuffík (8. díl): O líně Lálnce 11.55 Malé biblické příběhy (33) 12.05 Přírodní zázraky Ameriky (7/13) 12.35 Šťastný Říme 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Křížovatky (3) - Sváta Karásek 16.30 Cesta do Tibetu 17.00 V ten vánoční čas aneb Permoník a betlémy na ostravském hradě 17.40 Pro zdraví (2. díl): Rakovina poprvé přemožena! 17.50 Přírodní zázraky Ameriky (8/13) 18.20 Na koberečku (35) 18.35 Klaunský pohádkový kuffík (8. díl): O líně Lálnce 18.45 Zpravodajské NO(E)VINY 18.55 Cesty za poznáním: Krugerův národní park, Acadia, Danube Watermeadow 19.20 Cestou čtvrtého krále 19.45 Čteme z křesťanských periodik 20.00 Malé biblické příběhy (33) 20.05 Jaký byl a jaký bude... 22.35 Na koberečku (35) 22.50 Noční univerzita 23.50 Znovuzrození národa 00.40 Adopce na dálku 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Ne 6. 1.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Malé biblické příběhy (34) 8.15 Vánoční povídaní: Tři králové přicházejí 8.25 Na koberečku (35) 8.40 Kaple v poušti 8.55 Pro vita mundi (62) - P. Ing. Miloslav Fiala O.Praem (1. část) 9.45 Vánoční povídaní: Tři králové přicházejí 10.00 Mše svatá z Říma na svátek Tří králů 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. 12.15 Zpravodajské NO(E)VINY 12.25 Tandem kvíz 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Nadšení pro dům 16.30 Hlubinami vesmíru 17.35 Malé biblické příběhy (34) 17.40 Ve jménu Ježíše (6. díl): Kristus byl vzkříšen pro všechny 18.05 Kyklady 19.00 Křížovatky (3) - Sváta Karásek 19.25 Cestou čtvrtého krále 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (462) (P) 20.35 Záznam koncertu Václava Hudečka 21.55 Misijní magazín (18) 22.55 Cesty za poznáním: Yunnan Shilin, Bryce Canyon, Lake Nakuru 23.25 Vánoční tradice 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Chceš-li sloužit Bohu jako kněz-řeholník, který se stará zvláště o děti a mládež, můžeš se kontaktovat na tuto adresu: Piaristé - P. Lukáš, Kostelní 514, 696 62 Strážnice, e-mail: luksp@centrum.cz, mobil: 775 254 072.

Podmínky k přijetí do našeho piaristického řádu jsou: poutivá chuť sloužit Bohu a lidem v kněžském povolání • dobrý zdravotní stav • chuť pomoci dětem a mládeži, zvláště chudým, ve škole a ve farnostech • maturní vysvědčení • přijatě svátosti křtu, Eucharistie a bířmování.

PŘEDNÁŠKOVÝ KURZ PRŮVODCE SOCIÁLNÍ NAUKOU VE SVĚTLE VÍRY

Přednáší Mgr. Michal Semín, ředitel Institutu sv. Josefa

Zajímá vás, jak se k věcem veřejným staví ve svém sociálním učení katolická církev? Jaké stanovisko zaujímá vůči státu? Jaký je její vztah k moderním ideologiím socialismu, liberalismu a kapitalismu?

Kde jsou ideové příčiny soudobé relativizace morálních a duchovních hodnot? Jak rozumět takovým pojmům, jako je spravedlivá mzda, subsidiarita, spravedlivá válka, prorodinná politika a co znamenají pojmy jako svoboda svědomí či náboženská svoboda, odlika státu od církve či lidská práva? Existují obecně závazné principy jednání, a pokud ano, jak se mají projevit v zákonodárství?

Na tyto a mnoho dalších otázek bude hledat odpověď ředitel Institutu sv. Josefa Michal Semín v kurzu, který se ve spolupráci s Orlem jednotou Dobříš a Orlem župou Svatováclavskou bude konat 1x za 14 dní vždy v pátek od 17.00 do 18.30 hodin v orlovně, ul. 28. října čp. 451, 263 01 Dobříš.

První přednáška: 11. ledna 2008 v 17.00 hod. Všechny zájemce srdečně zveme.

Témata přednášek: **Člověk a společnost** • Autorita jako zdroj jednoty ve společnosti • Typy společností (rodinná, pracovní, národní, státní) • Manželství a rodina • Mravní a společenské důsledky sexuální revoluce • Občanská společnost a stát.

Poměr jednotlivce ke státu • Povaha a rozsah státní moci • Princip subsidiarity • Obecné dobro • Státní zřízení a jejich sociálně-etické hodnocení • Parlamentarismus, politické strany, liberální demokracie • Stavovský stát • Mezinárodní vztahy, nadnárodní organizace.

Právo a spravedlnost • Přirozený zákon a zákonodárství • Moderní svobody (svoboda tisku, slova, náboženství apod.) a lidská práva.

Válka a mír

Poměr státu k náboženství

Společenské důsledky reformace • Osvícenství, Francouzská revoluce a „politika organizovaného naturalismu“ • Americká revoluce a spor o tzv. amerikanismus.

Stát a hospodářství • Spravedlivá mzda a cena • Práce a kapitál • Kapitalismus a socialismus ve světle katolické sociální etiky.

Městský úřad Dobříš podporuje spolkovou činnost Orla jednoty Dobříš

BAZILIKA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE – STARÉ BRNO, MENDLOVO NÁM.

- **bohoslužby o Vánocích: 24. 12.** - v 15 a 22 hod. • Při mši svatě v 15 hod. starobrněnský opat Lukáš Evžen Martinec OSA požehná nové varhany • **25. 12. a 26. 12.** - v 7.30, 9.00 a 11.00 hod. • **31. 12.** - v 17.00 hod. • 1. 1. 2008 - v 9.00, 11.00 a 17.00 hod.

Požehnané a milostiplné Vánoce a celý nastávající rok 2008 na přimluvu Panny Marie Svatotomské přeji všem lidem dobré vůle starobrněnskému augustiniáni.

Vyšlo třetí číslo časopisu Milujte se!

Jde o časopis pro novou evangelizaci, který vydává Res Claritatis, o. s. Časopis vychází v České republice pod záštitou sester Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s občanským sdružením Hnutí Pro život ČR a FATYM Vranov nad Dyjí.

Třetí číslo má 64 stran a je k dispozici i on-line na internetu. Tentokrát je hlavním tématem série poutavých článků o tzv. roušce z Manoppella, zvláštní relikvii Kristova zmrtnýchvstání, a o jejím porovnání s obrazem na Turínském plátnu. Přináší celou řadu dalších zajímavých článků (o mládí papeže Jana Pavla II. do jeho vysvěcení na nejmladšího polského biskupa, o iniciativě Čistá láska a Společenství čistých srdcí, o křesťanech v muslimských zemích, řadu svědectví ze života mladých lidí a mnoho dalšího...).

Více informací a možnost objednání či stažení kompletních čísel ve formátu PDF naleznete na www.milujte.se.

Liturgická čtení

Neděle 30. 12. - svátek Svaté Rodiny

Ježíše, Marie a Josefa

1. čt.: Sir 3,3-7.14-17a

Ž 128(127),1-2.3.4-5

Odp.: 1 (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, kdo kráčí po jeho cestách.*)

2. čt.: Kol 3,12-21

Ev.: Mt 2,13-15.19-23

Slovo na den: Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi.

Pondělí 31. 12. - připomínka sv. Silvestra I.

1. čt.: 1 Jan 2,18-21

Ž 96(95),1-2.11-12.13

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Jan 1,1-18

Slovo na den: Jenom svědčit.

večer:

1. čt.: Gn 1,14-18 nebo Nm 6,22-27

Ž 8,2a+4-5.6-7.8-9

Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!*)

2. čt.: 1 Kor 7,29-31 nebo Jak 4,13-15

Ev.: Mt 6,31-34 nebo Lk 12,35-40

Slovo na den: Nedělejte si starosti.

Úterý 1. 1. - slavnost Matky Boží, Panny Marie

1. čt.: Nm 6,22-27

Ž 67(66),2-3.5.6+8

Odp.: 2a (*Bože, buď milostiv a žehnej nám!*)

2. čt.: Gal 4,4-7

Ev.: Lk 2,16-21

Slovo na den: Rozvažovala.

Středa 2. 1. - památka sv. Basila Velikého

a Řehoře Naziaňského

1. čt.: 1 Jan 2,22-28

Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,19-28

Slovo na den: Urovnejte cestu Páně.

Čtvrtek 3. 1. - nez. pam. Nejsvětějšího

Jména Ježíš

1. čt.: 1 Jan 2,29-3.6

Ž 98(97),1.3cd-4.5-6

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,29-34

Slovo na den: Beránek.

Pátek 4. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 3,7-10

Ž 98(97),1.7-8.9

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,35-42

Slovo na den: Co hledáte?

Sobota 5. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 3,11-21

Ž 100(99),1-2.3.4.5

Odp.: 1 (*Plešejte Hospodinu, všechny země!*)

Ev.: Jan 1,43-51

Slovo na den: Co odtamtud může vzejít dobrého?

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 30. 12.	PO 31. 12.	ÚT 1. 1.	ST 2. 1.	ČT 3. 1.	PÁ 4. 1.	SO 5. 1.
Antifona	170	154	193	1734	154	154	154
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvyly:							
Hymnus	171	154	193	1734	154	154	154
Antifony	171	188	195	858	874	890	906
Žalmy	813	813	813	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	172	188	195	1735	208	211	215
Antifona k Zach. kantiku	172	189	195	1275	208	212	215
Prosby	172	189	195	1724	209	212	215
Záv. modlitba	173	190	196	1275	209	212	216
Modlitba během dne:							
Hymnus	155	155	155	155	155	155	155
Antifony	156	156	156	156	156	156	156
Žalmy	818	833	1265	863	879	895	911
Krátké čtení	173	190	196	206	209	213	216
Záv. modlitba	173	190	196	206	209	212	216
Nešpory:							
Hymnus	153	153	191	197	1736	153	229
Antifony	169	174	192	198	868	884	230
Žalmy	1649	1661	1649	1661	868	884	230
Kr. čtení a zpěv	169	175	192	199	1737	210	231
Ant. ke kant. P. M.	169	175	192	199	1276	211	232
Prosby	170	175	193	199	1731	211	232
Záv. modlitba	173	173	196	196	1275	209	234
Kompletář	1238	1242	1238	1242	1254	1257	1238

**KARMELO VE SVATÉ ZEMI OD POČÁTKU
AŽ PO SOUČASNOST**

Silvano Giordano OCD • Z italštiny přeložili Pavel Vojtěch Kohut OCD a Jan Hinterholzinger OCDS

Kniha umožňuje čtenáři seznámit se s dějinami řeholního řádu, který má svůj počátek ve Svaté zemi, a na základě bohaté fotografické dokumentace poznat některé aspekty biblického prostředí, ve kterém zapustil své kořeny. Dílo je výsledkem kolektivní spolupráce řady autorů, kteří využili poznatků mnoha studií sepsaných v průběhu 20. století. Umožňuje tak čtenářům znovu projít celé dějinné putování karmelitánské rodiny ve Svaté zemi od konce 12. století, v němž se řád zrodil, až po dnešní dny. Text doprovází bohatý fotografický materiál, který nejen dokumentuje památná místa, stavby a umělecká díla, ale přibližuje také současné působení bratří a sester Karmelu.

Karmelitánské nakladatelství • Křídový papír, váz., A4, 224 stran, 690 Kč

**KARLŠTEJN • VZÁJEMNÉ VZTAHY
TŘÍ KARLŠTEJNSKÝCH KAPLÍ**

František Fišer

Tato publikace je věnována největšímu souboru středověkých deskových maleb v zaalpské oblasti. Autor se zabývá nejen uměnovědnou stránkou souboru, ale hlavně přináší velmi cennou práci věnovanou duchovnímu rozměru tohoto celku. Právě zde můžeme ocenit Františka Fišera jako člověka s velkým teologickým rozhledem.

Karmelitánské nakladatelství • Váz., A4, 368 stran, 490 Kč

MISSIONS / MISIE / MISIONES

Alena Dvořáková - Viktor Fischer

Fotografický projekt dokumentující život a poslání českých misí ve světě je vynikajícím dílem celosvětového významu. Kniha je završením několikaleté práce, za kterou autoři získali řadu prestižních ocenění.

KANT • Váz., přebal, 235 x 237 mm, 208 stran, 850 Kč

PRAHA

Fotografie Pavel Štecha

Reprezentativní publikace předního fotografa architektury Pavla Štechy obsahuje přes čtyři sta fotografií jeho rodného města, členěných do osmi kapitol. Vychází v česko-anglickém jazyce.

PROSTOR •

Váz. přebal, 180 stran, 240 x 335 mm, 180 stran, 999 Kč

KLENOTY HRADŮ A ZÁMKŮ

Lubi Pořízka

Ojedinelý soubor více než 600 uměleckých fotografií hradů a zámků České republiky. Umělecký fotograf Lubi Pořízka se po návratu z emigrace do vlasti v roce 1992 rozhodl pro přípravu knihy vystihující krásu i kulturní poklady našich historických památek. Proto mnoho let cestoval po českých hradech a zámcích a fotografoval exteriéry a především nejkrásnější interiéry těchto objektů.

Barrister & Principal • 2. vydání •

Váz., přebal, 220 x 305 mm, 240 stran, 895 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
 147/2002
 P.P.

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Cernochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávky týdeníku a knih, inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.